

ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះសាស្ត្រា មូហាំម៉ាដ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

សែយីដូ ម៉ាសូឌី អាយ៉ាទុលឡីហ្គី

ស្ថាគីប បេនបេឌីរ៉ា

សម្រង់ព្រះវចនៈត្រចះត្រចង់

- គោរពពាក្យសន្យាជាជំនឿមួយ ។
- អ្នកណាមានចរិយាធម៌ប្រសើរបំផុត អ្នកនោះមានជំនឿប្រសើរបំផុត ។
- ចរិយាល្អពង្រឹងមិត្តភាព ។
- ខ្សែភ្នែកប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់របស់កូនចំពោះឪពុកម្តាយ ជាសេចក្តីគោរពអស់ឡោះហ្ន៎ عز យ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ។
- សេចក្តីមេមៃជាជំនឿមួយ ។

"គេទើបនឹងបានបញ្ជាឱ្យខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អង្វរឃ្នងស្នងសូមខមាទោសឱ្យអ្នកបាគីអ៊ី មកជាមួយខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم !" صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

មកដល់បាគីអ៊ី ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "គេបានស្នើសូមប្រគល់ហិបនៃលោកនេះនិងអនន្តភាពឱ្យមកខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានជម្រើសជ្រើសយកអ្វីទាំងនេះ ឬជ្រើសយកការជួបព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជ្រើសយកការជួបព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ខ្ញុំ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم និងឋានសួគ៌ ។"

អាការជម្ងឺព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានដុនជាបង្កោររាល់ថ្ងៃ... ថ្ងៃទី ២៨ ខែស្វ័យ្យា ឆ្នាំទី ១១ សករាជហ្គីច្រោះត្រី ព្រះវិញ្ញាណព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឆ្ពោះឡើងទៅរកព្រះម្ចាស់ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទុកឱ្យរាប់ពាន់ភ្នែកយំយែកយ៉ាងសស្រាក់សស្រាំទ្រង់ប្រេះនា។ សូមឱ្យសិរីសួស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ថ្ងៃព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់ប្រសូត ថ្ងៃព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់សោយព្រះទិវង្គត និងថ្ងៃព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទ្រង់មានព្រះជន្មឡើងវិញ ។

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

- ព្រះនាម ៖ មូហាំម៉ាដ្ច
- នាមបិតា ៖ អ្នាប់ខុលឡោះហ្គី
- នាមមាតា ៖ អាមីណាស្ក់
- ស្រុកកំណើត ៖ ម៉ាកកាស្ក់
- ថ្ងៃកំណើត ៖ ១៧ រ៉បប៊ីអ្នា អាល់-អារ៉ាល់ ឆ្នាំដំរី (គ្រិស្តសករាជ ៥៧០)
- ថ្ងៃចូលទិវង្គត ៖ ២៨ ស្វ័យ្យា ឆ្នាំ ១១ សករាជហ្គីច្រោះត្រី
- កន្លែងចូលទិវង្គត ៖ ម៉ាឌីណាស្ក់

នោះអស់លោកនឹងមិនរងជាដាច់ខាត។ ដូច្នោះ ចូរអស់លោកប្រុងប្រយ័ត្នថា នឹងត្រូវប្រព្រឹត្តិបែបណាខ្លះជាមួយទាំងពីរនេះ អត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទៅ!"

ចប់សុន្ទរកថានេះភ្លាម ដែលហៅថាសុន្ទរកថាក្នុងខ្មែរ(បឹង)នោះ អល់ឡោះហ្វ៊ី عجل បានដាក់ចុះមកនូវស្នំរ៉ោះត្តិចុងក្រោយបង្អស់របស់ព្រះគម្ពីរ គួរអាន គឺ៖ "[៥:៣៧]...ថ្ងៃនេះអញបានធ្វើឲ្យសាសនារបស់ពួកអ្នកសុក្រិតឥតខ្ចោះ បានបង្រៀមឧបការធម៌អញលើពួកអ្នក ហើយអញបានជ្រើសយកអ៊ីស្លាមជាសាសនា សម្រាប់ពួកអ្នក..."

ព្រះទិវង្គត

បន្ទាប់ពីបានត្រឡប់មកដល់ម៉ាឌីណាស៊ុរិញ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ត្រូវជម្ងឺគ្រុន ក្តៅបៀតបៀន បង្ខំឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله គង់នៅក្នុងព្រះរាជដំណាក់អស់ពីរបីថ្ងៃ។

ក្នុងចន្លោះពេលនេះ ដោយបានឃើញព័ត៌មានសាសនាអ៊ីស្លាមនិង សាសនាអ៊ីស្លាមរីកសុសសាយទៅដល់គ្រប់កុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ ជនបោកប្រាស់ នៃឧបទ្វីបអារ៉ាប់បានគិតថានេះគឺឱកាសល្អមួយដើម្បីប្រកាសថាខ្លួនជាសាស្តា និងទាក់ទាញជនខ្សោយប្រាជ្ញាដែលនៅជុំវិញខ្លួន។

ដូច្នោះទូឡែហ្វាស៊ុ អាល់-អាស៊ីឌី (طلحة الأسيدي), អាល់-អាស៊ីដ្ឋ អាល់-អាន់ស៊ី (لا سود العنسي), មូសែឡាម៉ាស៊ុ (مسيلم) ជនបោកប្រាស់និងជនអប្រិយមួយចំនួន ទៀតបានអះអាងថាខ្លួនជាអ្នកនាំព្រះរាជសារ។ អាស្រ័យហេតុនេះពួកគេ ប្រមូលបាននូវមនុស្សអវិជ្ជានិងខ្សោយប្រាជ្ញាមួយក្រុម... តែការបង្កចលាចល របស់ពួកគេនេះមិនបិតថេរទេ។ អល់ឡោះហ្វ៊ី عجل បានពន្លត់ភ្លើងពួកគេ ឧបទ្វីប អារ៉ាប់ក៏បានវិលត្រឡប់ទៅនៅក្រោមអាជ្ញាអ៊ីស្លាមវិញយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

យប់មួយ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ផ្ទុំមិនលក់ក៏បានហៅអាលី صلوات الله عليه وآله មកប្រាប់ថា៖

ដីប្រវត្តិរបស់ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله.....7

១. នៅឯម៉ាកកាស៊ុ.....7

    គូរ៉យ័ស្វី និង ហ្វាស៊ីម.....7

    អាប់ខុលមុតត្តិលីប និង អាប់ខុលឡោះហ្វ៊ី.....8

    កុមារភាព និង យុវភាពរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله.....9

    រស្មីនៃប្រាជ្ញាញាណរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله.....10

    ការទទួលវាហ្វ៊ី.....12

    ការចាប់ផ្តើមកៀបសង្កត់.....13

    សាសនាអ៊ីស្លាមប្រឈមនឹងសង្គ្រាមសេដ្ឋកិច្ច.....14

    ហ្វ៊ីច្តរ៉ោះត្តិ(ការកៀសខ្លួន).....16

២. ក្រោយហ្វ៊ីច្តរ៉ោះត្តិ.....19

    រដ្ឋអ៊ីស្លាមដំបូងបង្អស់.....19

    ការផ្លាស់ប្តូរទិសនយោបាយ(ស្វ័យឡាត្តិ).....20

    ការការពារសាសនាអ៊ីស្លាម.....21

        ១-សមរក្ខមិបាដ្ឋរ័.....21

        ២-សមរក្ខមិអ៊ីហ្វ៊ីដ្ឋ.....21

        ៣-សមរក្ខមិខាន់ដ្ឋាត្តិ(الخنق).....26

        ៤-ការធ្វើទណ្ឌកម្មពួកបនក្សត់.....30

        ៥-យុទ្ធសន្តិភាពហ្វ៊ីដ្ឋែប៊ីយ៉ាស៊ុ(صلح الحديبية).....31

        ៦-សមរក្ខមិខុយ័បារ.....35

        ៧-ហ្វាដ្ឋាក់(فك).....38

        ៨-សមរក្ខមិមុតាស៊ុ(موتة).....39

៩-ភាគីគូរយំស្ម័គ្រគ្នាគំពូសន្យាហ្ន៎ដៃបីយ៉ាស្ក់.....41

៣. ក្រោយជ័យជំនះ 44

ការវាយដណ្តើមយកនគរម៉ាកកាស្ក់.....44

ការលើកលែងទោសទូទៅ.....46

សមរក្ខមិហ្ន៎ណែន័(حنين).....47

សមរក្ខមិតាប៊ុក(تبوك).....48

ម៉ាស្ក់យ៉ូដូរបស់ពួកលាក់ពុតត្បុត.....49

ឆ្ពោះទៅកាន់តាប៊ុក.....50

ផែនការសម្ងាត់របស់ពួកលាក់ពុតត្បុត.....52

ការបដិសេធពួកពហុទេពនិយម.....53

ការដាក់បណ្តាសា(مباهلة).....53

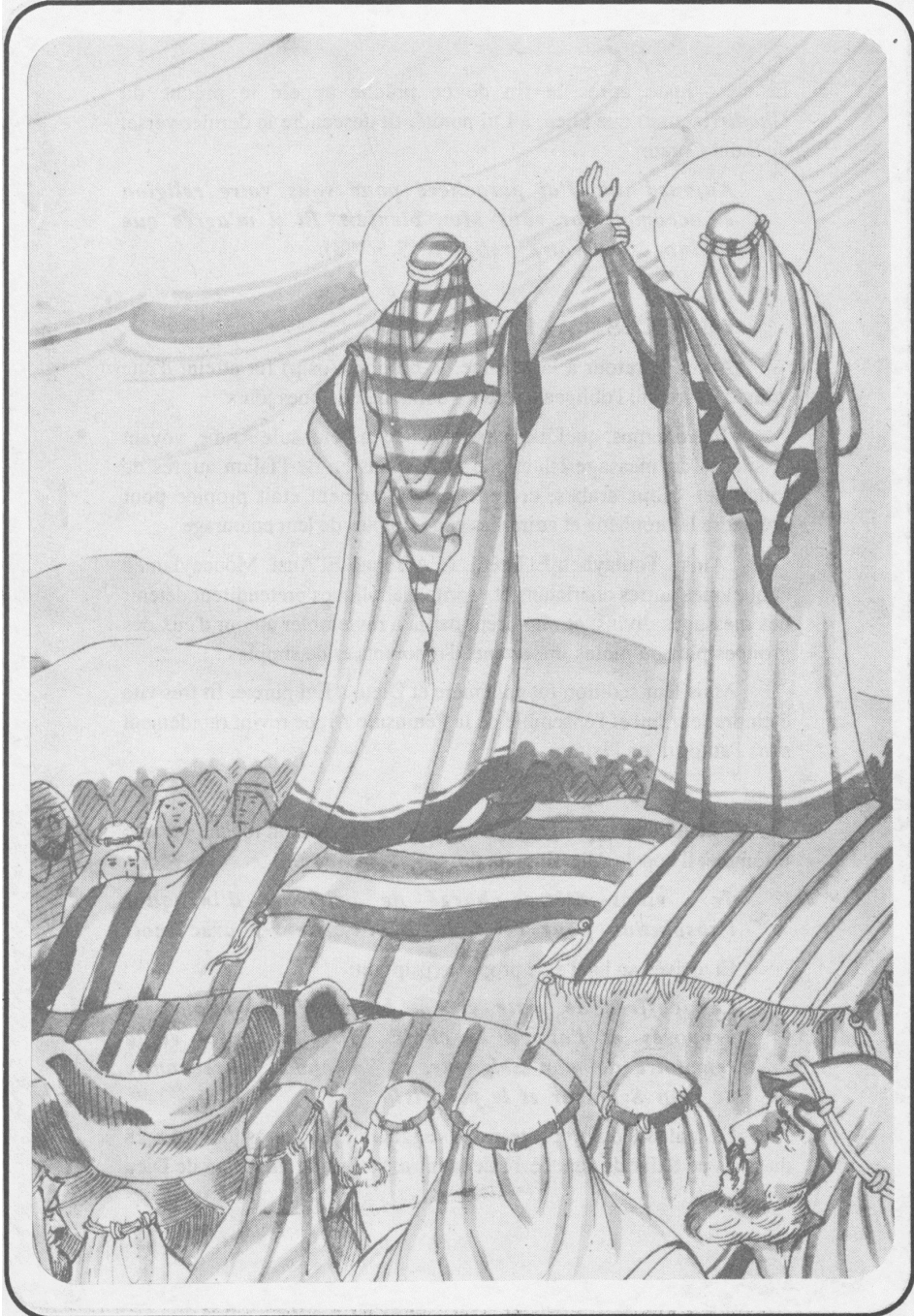
ធម្មយាត្រាសាគ្នា(حجة الوداع).....56

នៅឯបឹងយុម (ក៏ខ្សៀរយុម).....57

ព្រះទិវង្គត.....59

អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ.....61

សម្រង់ព្រះវចនៈត្រចះត្រចង់.....62

១០០ ០០០ នាក់ នៅជុំវិញបឹងនៃស្រុកយុម ថ្ងៃទី១៨ ខែស៊ុលហ្គិច្ចយ៉ាស្ត់ ក្រោយពីបានចប់ពិធីធម្មយាត្រាសព្វគ្រប់ហើយ ពេលត្រឡប់ទៅកាន់នគរ ម៉ាឌីណាស្តរិញ ។

ការជួបជុំគ្នានេះបានប្រព្រឹត្តទៅនៅក្រោមថ្ងៃក្តៅហែង ។ ដើម្បីនឹងឲ្យ មនុស្សទាំងអស់ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះបានឃើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានឲ្យគេសង់វេទិកាមួយ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានឡើងទៅលើនោះ ដោយមាន អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم សារកភីក្តិរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم តាមក្រោយផង ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសចំពោះប្រជុំជនដែលអន្ទះសាចាំស្តាប់សុន្ទរកថារបស់ព្រះបរមគ្រូ របស់ខ្លួននោះថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ។ អស់ទូលព្រះ បង្គំជាខ្ញុំសូមថ្វាយសេចក្តីសរសើរចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូម ជំនួយពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមខមាទោសចំពោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم..."

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានធ្វើសុន្ទរកថាដ៏វែងមួយ ។ នៅក្នុងសុន្ទរកថានោះព្រះ អង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានអធិប្បាយពន្យល់នូវជនទាំងឡាយដែលមានវត្តមាននៅទីនោះអំពី គោលនៃច្បាប់អ៊ីស្លាមទាំងឡាយ ។ ចប់ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាប់ដៃអាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم លើកឡើងលើដើម្បីឲ្យទាំងអស់គ្នាបានឃើញ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះ វចនៈថា៖ "អ្នកណាក៏ដោយដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះបរមគ្រូ អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم ជាព្រះបរម គ្រូរបស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អើយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាមិត្តរបស់បុគ្គលណា ដែលជាមិត្តរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ជាសត្រូវរបស់បុគ្គលណាដែលជា សត្រូវរបស់គេ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

បន្ទាប់មកព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានទុកឲ្យអស់លោក នូវទម្ងន់បន្ទុកពីរគឺ៖ ព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាកូនចៅ អាស្តូលុល-បៃត័របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ដរាបណាអស់លោកគោងជាប់ទាំងពីរនេះ ដរាប

ជីវប្រវត្តិរបស់ព្រះសាស្តាមហាម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم

១. នៅឯម៉ាកកាស្ត

គូរិយ័ស្វី និង ហ្វាស្វីម

គូរិយ័ស្វីជាឈ្មោះរបស់កុលសម្ព័ន្ធអាក់ប័មួយដែលរស់នៅឯតំបន់ ហ្វីយ៉ាស្ត ពោលគឺ នៅខាងលិចនៃឧបទ្វីបអាក់ប័ ។ កុលសម្ព័ន្ធនេះមានឈ្មោះ បោះសម្លេងនិងមានកិត្យានុភាពលើសអស់កុលសម្ព័ន្ធអាក់ប័ឯទៀត ។

កុលសម្ព័ន្ធគូរិយ័ស្វីមានកិត្តិនាមដោយសារជីតាទី ៤ របស់ព្រះមហា សាស្តាមហាម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله وسلم យើង ដែលមាននាមថាគូស្វី ប៊ិន គឺឡាប់ដែលមាន កិត្តិយសត្រួតត្រាការទាំងឡាយនៃព្រះមហាគ្រឹះ គឺកាក្តុបាស្តដែលនគរ ម៉ាកកាស្តត្រូវសាងសង់ឡើងនៅជុំវិញនោះ ។

ត្រកូលធំៗបួនរូបជាកុលសម្ព័ន្ធគូរិយ័ស្វី ។ ត្រកូលរុងរឿងជាងគេគឺត្រកូល របស់បណ្តាកូនចៅរបស់ហ្វាស្វីមដែលជាអំបូររបស់ព្រះសាស្តាចុងក្រោយ បង្អស់ ។

ហ្វាស្វីមល្បីល្បាញដោយសារលោកមានចិត្តទូលាយ មានសប្បុរសធម៌ហើយ អ្នកស្រុកម៉ាកកាស្តគោរពលោក ។ ការពិតកេរ្តិ៍ឈ្មោះលោកលេចឮហួសព្រំដែន នគរនេះទៅទៀត ព្រោះលោកមានមុខងារជាអ្នករៀបចំចំណីអាហារឲ្យ បូជនីយេសក៍ដែលមកកាន់ព្រះមហាគ្រឹះពិសិដ្ឋ រៀងរាល់រដូវបំពេញពិធី បូជនីយេសចរណ៍(ពិធីហ្វាច្ច) ។

ហ្វាស្វីមទទួលបានសម្មតិភាពលោកចាប់តាំងពីឆ្នាំរាំងស្ងួតមួយមកម៉្លោះ ដែលការអត់ឃ្លានបានពើបប្រទះលើតំបន់ ។ កុលសម្ព័ន្ធគូរិយ័ស្វីត្រូវការអត់ ឃ្លាននេះយាយីយ៉ាងដំណាំ ។

កាលនោះ លោកជាជនដំបូងបង្អស់ដែលបានដាំបបរនំបាំងយកទៅចែកឲ្យបរិភោគ មនុស្សម្នាក់បានចំអែតអាត្មាបំបាត់ការស្រេកឃ្លាន ។

លើសពីនោះ ហ្វាស៊ីមជាអ្នកដំបូងបង្អស់ដែលបានចាត់ចែងការជួញដូរធំៗក្នុងរដូវរងា និងរដូវក្តៅ។ ដូច្នេះឯងបានជាលោកបានទទួលសម្មតិនាមថា សែយីដ្ឋ(លោកម្ចាស់ ជាការហៅដែលមានរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃប្រើសម្រាប់តែបណ្តាកូនចៅលោកប៉ុណ្ណោះ)។

អាប័ខុលមុត្តត្ថិលីប និង អាប័ខុលឡោះហ្វ័

បន្ទាប់ពីហ្វាស៊ីម អាប័ខុលមុត្តត្ថិលីបជាអ្នកដឹកនាំផ្នែកសាសនានិងផ្នែកសីលធម៌របស់កុលសម្ព័ន្ធកូរ៉េយ័ស្វី ហើយនៅក្នុងសម័យលោកនេះឯងដែលស្តេចនគរប្តាប់ស្វាស្ត៍(الحبشة) ប្រទេសអេត្យូពីសព្វថ្ងៃដែលមាននាមថា អាប័រហ្វាស្ត៍(أبرهة)មានបំណងបំផ្លាញកាក្កុបាស្ត៍ តែអាស្រ័យព្រះមហិទ្ធិបូទ្វិអល់ឡោះហ្វ័ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បុគ្គលអាក្រក់រូបនេះនិងកងទ័ពរបស់ខ្លួនវិនាសសូន្យបង់ក្បែរព្រះមហាគ្រឹះពិសិដ្ឋ។

ព្រឹត្តិការណ៍អស្ចារ្យដ៏សម្បើមនេះធ្វើឲ្យអាប័ខុលមុត្តត្ថិលីបកាន់តែមានកិត្យានុភាពទ្វេឡើង។ គោលដំហារលោកក្នុងចំណោមកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ទាំងអស់នោះកាន់រឹងមាំឡើង។

អាប័ខុលមុត្តត្ថិលីបមានកូនច្រើន តែអាប័ខុលឡោះហ្វ័ជាកូនល្អជាងគេក្នុងចំណោមកូនៗទាំងអស់ ហើយជាកូនដែលគួរឲ្យស្រឡាញ់ជាងគេ។

អាប័ខុលឡោះហ្វ័មានអាយុម្ភៃឆ្នាំកាលលោករៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអាមីណាស្ត៍ បុត្រីរបស់វ៉ាហ្វាប័(هبة بنت وهب)។ ព្រះសាស្តា ព្រះបរមគ្រូ ﷺ យើងបានចាប់បដិសន្ធិពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តីនេះ ។

បានគាំទ្របុគ្គលអ្នកគោរពបូជាព្រះអង្គ ﷺ ហើយព្រះអង្គ ﷺ បានបង្ក្រាបបណ្តាបក្សសម្ព័ន្ធដោយព្រះអង្គឯង។

នេះគឺពិធីធម្មយាត្រា(ហ្វាច្ចុយ័)ដែលគ្រប់បរិបូរណ៍ផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម ហើយជាពិធីធម្មយាត្រាក្រោយបង្អស់របស់ព្រះសាស្តា ﷺ ។ ដោយដឹងថាជាគ្រាចុងក្រោយបង្អស់របស់ព្រះអង្គ ﷺ ព្រះសាស្តា ﷺ បានខិតខំប្រឹងប្រែងអធិប្បាយពន្យល់មុស្លីមទាំងអស់ នូវអ្វីដែលពួកគេមិនទាន់បានដឹងទាក់ទងនឹងសាសនារបស់ពួកគេ។

ពិធីធម្មយាត្រាបានចប់ហើយ ព្រះសាស្តា ﷺ បានប្រឈមនឹងបញ្ហាធំបំផុត ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព្រះរាជសារគឺ៖ តើមុស្លីមទាំងនេះ ដែលជឿដោយពេញចិត្តនិងមិនពេញចិត្តនោះ នឹងព្រមទទួលអ្នក ស្នងព្រះអង្គ ﷺ ឬទេ គឺអាណាព្យាបាលដែលអល់ឡោះហ្វ័ ﷺ បានជ្រើសរើសនោះ ?

វ៉ាហ្វ័(ការបើកឲ្យដឹង)អល់ឡោះហ្វ័ ﷺ បានទាញព្រះសាស្តា ﷺ ពីការជញ្ជឹងគិតនេះ។ អល់ឡោះហ្វ័ ﷺ បានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យប្រកាសវគ្គចុងក្រោយនៃការផ្សព្វផ្សាយព្រះរាជសារ ឲ្យបូជនីយេសក៍រាប់ពាន់នាក់នោះជ្រាបដឹង។ ដោយដឹងថាដំណឹងនេះនឹងធ្វើមនុស្សមួយចំនួនពិបាកនឹងទទួលយកបាន ព្រះសាស្តា ﷺ បានជ្រើសរើសយកឱកាស កន្លែងនិងសម្តីសមរម្យបំផុតសម្រាប់អនុវត្តតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្វ័ ﷺ គឺ៖ [៥:៦៧] សាស្តាអីយ ចូរអ្នកផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលគេបានប្រទានចុះមកឲ្យអ្នកពីព្រះម្ចាស់អ្នកទៅ បើអ្នកមិនធ្វើទេ អ្នកពុំបានផ្សព្វផ្សាយនូវព្រះរាជសាររបស់ព្រះអង្គទេ...

នៅឯបឹងយុម (ក៏ឡើយុម)

ព្រះសាស្តា ﷺ បានប្រជុំបូជនីយេសក៍ទាំងអស់ ដែលមានចំនួនលើសពី

ដោយដឹងថាមុស្លីមភាគច្រើនទើបនឹងបានពាល់ចើងជំនឿដ៏ជ្រៅរបស់សាសនាអ៊ីស្លាម កាលពួកគេបានរងមរណៈទុក្ខរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងការតែងតាំងអ្នកស្នងព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នោះ គេអាចអានបានយ៉ាងងាយស្រួលនូវទំព័រមួយដែលស្តីអំពីដំណាក់កាលមួយដែលប្រកបដោយការដំទាស់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាម ។

ធម្មយាត្រា (حجة الوداع)

បណ្តាមុស្លីមមានសេចក្តីរីករាយណាស់ដែលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានប្រកាសថា ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានព្រះបំណងយាងទៅបំពេញពិធីធម្មយាត្រា ដោយអញ្ជើញនូវជនណាដែលមានសមត្ថភាពចូលរួមបាន ។ ថ្ងៃទី២៥ ខែស៊ូលគ្រីអ៊ុដ្តាស្ត ឆ្នាំទី១០ សករាជហ្សិច្ចុរ៉ាត្តិ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចាកចេញពីនគរម៉ាឌីណាស្តទៅកាននគរម៉ាកកាស្តជាមួយបក្សពួករួមពិធីធម្មយាត្រាយ៉ាងច្រើន នេះគឺធម្មយាត្រាធំ (ហ្គាច្ចប្ប) ។

លុះបានទៅដល់ស៊ូលហ្ស៊ីហ្សាស្ត (ذوالحليفة) ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចាប់ផ្តើមពិធីដោយគ្រងសំលៀកបំពាក់អិះហ្ស៊ីរ៉ាម (احرام) បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសូត្រតាល់បីយ៉ាស្ត ។

បន្ទាប់ពីបានដើរអស់ដប់ថ្ងៃ មុស្លីមបូជនីយេសក៍បានមកដល់ព្រះមហាក្រឹះពិសិដ្ឋ ក្រោមការដឹកនាំរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ពួកគេបានដើរឆ្ងល់កាត់បាស្ត្រាំពីរជុំ បានធ្វើការដើរទៅមករវាងស្វ័យហ្សា និងម៉ារវ៉ាស្ត ។ ពេលព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឡើងទៅលើភ្នំស្វ័យហ្សា ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានសូត្រថា៖ "ពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ស៊ី عز وجل ទេ ព្រះមួយគត់ ព្រះអង្គ عز وجل មិនមានដៃគូទេ ។ អំណាចគ្រប់គ្រងនិងសេចក្តីស្មើចសរសើរជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ عز وجل ។ ព្រះអង្គ عز وجل មានសព្វានុភាពលើអ្វីៗទាំងអស់ ។ ពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្ស៊ី عز وجل ទេ ព្រះអង្គ عز وجل

កុមារភាព និង យុវភាពរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم

ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចាប់បដិសន្ធិពីខែក្រោយពីឆ្នាំដំរី គឺឆ្នាំដែលទំព័ររបស់អាប័រហ្សាស្តត្រូវវិនាស ។ ព្រះចិតារបស់ព្រះមហាសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យើងបានចូលទិវង្គតកាលព្រះអគ្គមហេសីព្រះអង្គមានគភ៌នៅឡើយ ។

លុះអាមីណាស្តប្រសូតព្រះរាជទារកដ៏មហារុងរឿងនៃទូទាំងចក្រវាលព្រះអយ្យកោដែលមាននាមថាអាបខុលមុត្តត្តិលិបបានទទួលព្រះរាជទារកមកចិញ្ចឹម ។ ដូច្នេះមូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ជីតាដ៏ល្បីល្បាញអស់រយៈពេលដ៏ក្រលនៃកុមារវ័យព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។ ជីតាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ជាព្រះសំណាងកំព្រាភាពរបស់ព្រះបរមគ្រូ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យើង ។

តាំងពីវ័យកុមារមកម៉្លេះ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះលើសធម្មតា ។ អ្នកស្រុកម៉ាកកាស្តហៅព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តាមតែឈ្មោះក្រៅព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេគឺ៖ បុគ្គលស្មោះត្រង់ បុគ្គលទៀងត្រង់ ។ល។ ហើយពួកគេយកទ្រព្យនិងថវិការបស់ខ្លួនមកផ្ញើព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ។

មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ស្រឡាញ់ជនក្រីក្រនិងជនខ្សត់ខ្សោយ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم តែងតែចែករំលែកអាហារជាមួយពួកគេ ។ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ស្តាប់ការត្អូញត្អែររបស់ពួកគេជានិច្ច ហើយខ្លះខ្លះដោះស្រាយបញ្ហាពួកគេឥតសំចៃកម្លាំងឡើយ ។

គ្រាមួយ យុវជនម៉ាកកាស្តបានព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតសម្ព័ន្ធភាពមួយដែលហៅថា កតិកាសញ្ញានៃគុណាករ ដើម្បីការពារជនអន់ខ្សោយនិងជនរងការសង្កត់សង្កិន និងដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ពួកគេប្រឈមនឹងជនប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ឬជនសង្កត់សង្កិន ។ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចូលរួមជាមួយពួកគេក្លាយហើយបានជួយនិងគាំទ្រពួកគេព្រោះគោលការណ៍កតិកាសញ្ញានេះស្របនឹងសីលធម៌ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពិតៗ ។

ក្រោមការស្នើសូមរបស់ អាប៊ូត្តិលិប ឪពុកមារបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មូហាំម៉ាដ្ឋ

បានចូលរួមក្នុងក្បួនទូរចរជំនួញរបស់ខ្ញុំឌីយ៉ាស្ត ដែលជាសុភាពនារីគូរិយស្ត្រី ថ្លៃមួយរូប ។ ខ្ញុំឌីយ៉ាស្តបានប្រគល់បញ្ជាការនិងការត្រួតត្រារបស់ខ្លួនទៅ មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

លុះខ្ញុំឌីយ៉ាស្តបានជ្រាបច្បាស់អំពីគុណសម្បត្តិសីលធម៌របស់មូហាំម៉ាដ្ឋ

صلوات الله عليه وآله وسلم នាងបានស្នើសូមរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ក៏បាន យល់ព្រម ។

ខ្ញុំឌីយ៉ាស្តជានារីដែលប្រកបដោយសីលធម៌ប្រពៃនិងមានទ្រព្យធន ។ ការ

គាំទ្រនិងកិត្តិភាពទាំងស្រុងរបស់ព្រះនាងចំពោះស្វាមីព្រះនាងសឲ្យឃើញថា ព្រះនាងជានារីគំរូមួយរូបសម្រាប់មនុស្សជាតិទាំងមូល ។

អាស្រ័យលើគុណសម្បត្តិទាំងនេះ ព្រះនាងស័ក្តិជាមាតាតែមួយគត់មែនរបស់ បច្ឆាបុត្រធីតាបរិសុទ្ធរបស់ព្រះមហាសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ពិតមែន ព្រះនាងបានប្រសូត

ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត سلام الله عليها នារីរុងរឿងថ្លៃថ្លា ដែលជាមាតារបស់ អាល-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام

អាល-ហ្គីសៃនី صلوات الله عليه والسلام និងស្តែណាប់ رضي الله عنها ប្អូនស្រីរបស់អ្នកទាំងពីរ ។ អ៊ីម៉ា អាស្តូលុលបែត៍ប្រាំបួនអង្គនឹងប្រសូតមកពីអាល-ហ្គីសៃនី صلوات الله عليه والسلام ចៅរបស់ព្រះ

នាង ពីមួយទៅមួយ ដើម្បីប្រោសស្រោចស្រង់ភពផែនដែនចក្រវាល ។

រស្មីនៃប្រាជ្ញាញាណរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم

ដប់ឆ្នាំក្រោយពីខ្ញុំឌីយ៉ាស្តនិងមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទឹក ជំនន់បានលិចនគរម៉ាកកាស្ត បណ្តាលឲ្យព្រះមហាក្រឹះខូចខាតយ៉ាងដំណំ ។

ពួកគូរិយស្ត្រីបានសម្រេចចិត្តសាងសង់កាក្នុងបាស្តឡើងវិញ កិត្តិយសនេះ បានលើកុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់ ។ លុះបានសាងសង់រួចហើយ ដល់ពេលដាក់ថ្មខ្មៅ ទៅកន្លែងវារិញ ។ ពួកគូរិយស្ត្រីគ្រប់គ្រូកូលដណ្តើមគ្នាយកកិត្តិយសដឹកជញ្ជូនថ្ម ខ្មៅនេះ ។

ឃើញបុគ្គលដណ្តប់ជួយទាំងប្រាំរូប(អាស្តូលុល-គីសាអ៊ី) ដែលពុំមែនអ្នកណា ក្រៅពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទ្វីម៉ាស្ត سلام الله عليها ព្រះរាជបុត្រីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم អាល صلوات الله عليه والسلام ព្រះស្វាមីរបស់ព្រះនាង سلام الله عليها និងព្រះរាជបុត្រទាំងពីររបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام អាល- ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល-ហ្គីសៃនី صلوات الله عليه والسلام នោះទេ ។

សង្ឃរាជមួយអង្គបានបែរទៅប្រាប់កន្លងថា៖ "សូមស្រួចលើ

អល់ឡោះហ្ន៎! អ្នកណាប្រឈមតទល់នឹងបុគ្គលទាំងនេះ អ្នកនោះសមនឹងត្រូវ បណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។

អ្វីដែលគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍បំផុតនៅក្នុងទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាមថ្មីមួយ

នេះ គឺការប្រើអាយ៉ាតុគូរអានដែលត្រូវបានដាក់ចុះមកឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ក្នុង រឿងនេះ ស្តីអំពីបុគ្គលហ៊ុមជួយទាំងប្រាំអង្គ ។ ពិតណាស់ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរ

គួរអានគេឃើញមានចារថា៖ "ហៅកូនប្រុសៗយើងនិងកូនប្រុសៗរបស់អស់ លោក" ។ ច្បាស់ណាស់ ត្រង់នេះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បាននាំមកជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم

តែអាល-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល-ហ្គីសៃនី صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ បន្ទាប់មក គួរអានចែង ថា៖ "បណ្តាស្រ្តីរបស់យើងនិងបណ្តាស្រ្តីរបស់អស់លោក" គេឃើញថាស្រ្តីម្នាក់

គត់ដែលមាននៅត្រង់នេះគឺព្រះសន្តនារីហ្វាទ្វីម៉ាស្ត سلام الله عليها ។ ពេលព្រះមហេសី មួយអង្គរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ចង់មកកាន់ទីនេះដែរ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានយាត់

យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ។ បន្ទាប់មកគួរអានចែងថា៖ "ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់" ។ ត្រង់នេះហើយដែលការបកស្រាយសក្តិសមតែមួយគត់នោះបានតម្រូវឲ្យយើង

សម្រេចថា៖ អាល صلوات الله عليه والسلام ជិតស្និទ្ធជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ណាស់ ដល់ថ្នាក់ អល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានធ្វើឲ្យខ្លួនអាល صلوات الله عليه والسلام ដូចខ្លួនព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែរ... ឯកសិទ្ធិរបស់

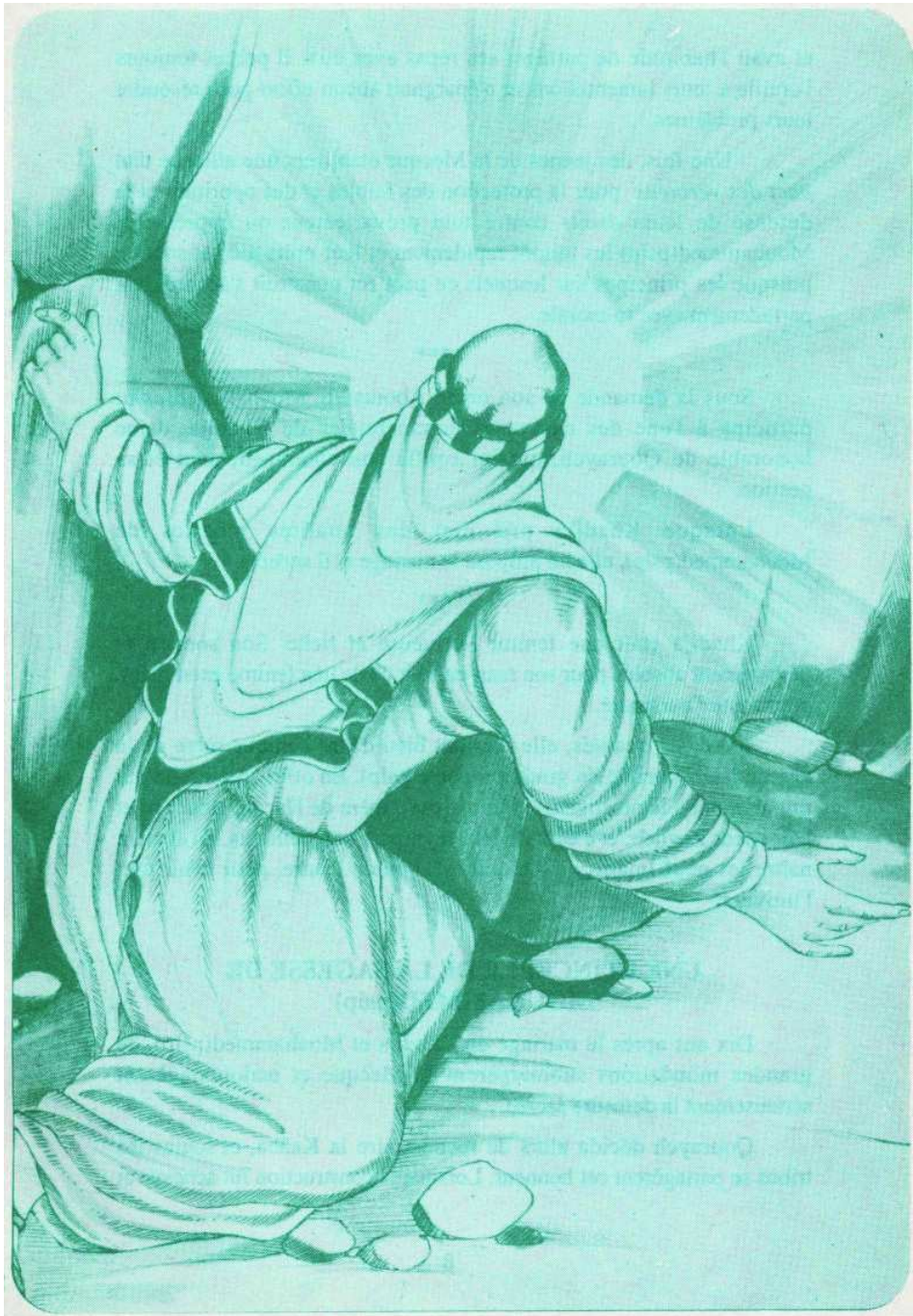
សាច់ញាតិបរិសុទ្ធរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ទាំងនេះនឹងនាំមកនូវសេចក្តីច្រណែន កំហឹងនិងគំនុំពីបណ្តាជនអប្រិយនៃឧបទ្វីបអារ៉ាប់ ។

មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ សង្ឃរាជរូបនេះបានចាត់បញ្ជូនប្រតិភូមកកាន់ម៉ាឌីណាសុំឲ្យ
 បំពេញបេសកកម្មនេះ។ ការសន្ទនារបស់បណ្ឌិតសង្ឃរាជជាមួយព្រះសាស្តា ﷺ
 ផ្តល់នូវលទ្ធផលយ៉ាងច្រើន។ លុះបានដល់សំណួរដែលសួរថាតើយេស៊ូ(អ៊ីសា)
 ជាកូនរបស់ព្រះមែនឬទេនោះ ហើយព្រះសាស្តា ﷺ ឆ្លើយតបវិញតាមព្រះគម្ពីរ
 គួរអាននោះថា៖ "[សិ.៥, អា.៧៥] អាល់-ម៉ាស៊ីហ្វ បុត្ររបស់ម៉ារយ៉ា គ្រាន់តែជា
 ព្រះសាស្តាទេ ។ មានព្រះសាស្តាច្រើនទៀតបានកន្លងផុតមុនគេទៅហើយ ។ មាតា
 របស់គេជាសច្ចការិនី ។ អ្នកទាំងពីរបរិភាគអាហារ។ [សិ.៣, អា.៥៧] ការពិត
 សម្រាប់អល់ឡោះហ្វី អ៊ីសាប្រៀបបាននឹងអាដាំ ។ ព្រះអង្គបានបង្កើតគេមកពីដីដួង
 បន្ទាប់មកព្រះអង្គមានព្រះតម្រាស់ចំពោះគេថា៖ "ចូរកើតឡើង!" គេក៏កើតឡើង ។"

ប្រតិភូណាចម្រើនដែលមានគ្នាហុកសិបនាក់ លុះបានចូលដល់ចំណុច
 ពិបាកនេះ មិនព្រមជឿថាមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ជាព្រះសាស្តា ﷺ ទេ។ ព្រះសាស្តា ﷺ
 មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ បានបបួលពួកគេប្រកួត។ ព្រះអង្គ ﷺ បានស្នើឲ្យពួកគេពោល
 ពាក្យដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីសូមឲ្យព្រះឆាប់កាត់ក្តីអ្នកណាដែល
 មិនជឿសេចក្តីពិតនោះ។

[សិ.៣, អា.៦១] ដូច្នេះអ្នកណាមួយឈ្លោះប្រកែកជាមួយអ្នកក្នុងរឿងនេះ បន្ទាប់
 ពីព្រះអភិញ្ញាបានមកដល់អ្នកហើយនោះ ចូរអ្នកថា៖ "អស់លោកចូរមកចុះ យើង
 នឹងហៅកូនប្រុសៗយើងនិងកូនប្រុសៗរបស់អស់លោក បណ្តាស្រ្តីរបស់យើងនិង
 បណ្តាស្រ្តីរបស់អស់លោក ខ្លួនយើងផ្ទាល់និងខ្លួនអស់លោកផ្ទាល់ រួចហើយយើង
 ប្តឹងស្នង់ សូមឲ្យព្រះបណ្តាសារបស់អល់ឡោះហ្វីពើបពះលើមុសាវ៉ាទី(អ្នកនិយាយ
 កុហក) ។"

លុះបានមកកាន់កន្លែងណាត់ជួបគ្នាធ្វើការដាក់បណ្តាសាគ្នាទៅវិញទៅ
 មកនោះ បណ្តាសង្ឃរាជខ្លាចត្រូវបណ្តាសាអល់ឡោះហ្វី ﷺ ពេលពួកគេបាន

មិនយូរប៉ុន្មាន ការឈ្លោះប្រកែកគ្នានេះបាននាំអាទិ៍ឲ្យកើតមានការប្រយុទ្ធគ្នាដោយអារុធ ។

ក្នុងឱកាសដុនដាបនេះ ម្បូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ បានធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីរម្ងាប់អារម្មណ៍និងនាំមកវិញនូវសន្តិសុខនិងការស្រុះស្រួលគ្នា ដោយស្នើសូមឲ្យកុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់ដែលឈ្លោះប្រកែកគ្នានោះមកចូលរួមទាំងអស់គ្នាក្នុងកិត្តិយសដ៏ធំនេះ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានដោះអាវធំ បានដាក់អាវនោះលើដី បានយកថ្មខ្មៅផ្ទាល់ព្រះហត្ថព្រះអង្គ ﷺ មកដាក់លើអាវធំនោះ ហើយបានអញ្ជើញកុលសម្ព័ន្ធទាំងអស់មកជីកជញ្ជូនថ្មខ្មៅនោះដោយកាន់ក្រណាត់អាវនោះម្នាក់មួយអង្វើៗ ។

ការទទួលរ៉ាហ្គី

ចាប់តាំងពីម្បូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ មានព្រះជន្មសែសិបវស្សាមកម៉្លេះហើយ ព្រះអង្គ ﷺ តែងតែចាកចេញពីនគរម៉ាកកាសុំទៅស្នាក់នៅឯគុហាភ្នំហ្គីរីអ៊ី (حرء) ។ នាទីនេះ ព្រះអង្គ ﷺ គិតតែធ្វើសក្ការៈបូជាអស់ឡោះហ្គីរី ﷺ ព្រះមួយគត់ដែលព្រះអង្គ ﷺ បានស្គាល់ឬបានធ្វើសក្ការៈ ។

ក្នុងខែរ៉ាម៉ាដូននៃឆ្នាំនោះ ទេវតាយ៉ីបរអ៊ីលបានចុះមកជួបម្បូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ ក្នុងគុហាភ្នំហ្គីរីអ៊ី ហើយបាននាំដំណឹងធំមកប្រាប់ព្រះអង្គ ﷺ គឺ៖ សាស្តានិងបេសកកម្មរបស់អ្នកនាំព្រះរាជសាររបស់អស់ឡោះហ្គីរី ﷺ ។

ម្បូហ្គាំម៉ាដូ ﷺ កំពុងតែចម្រើនការនា អារម្មណ៍ព្រះអង្គ ﷺ ផ្ដោតទៅរកអស់ឡោះហ្គីរី ﷺ ទាំងស្រុង ព្រះដ៏មានព្រះមហិទ្ធិឫទ្ធិនៅពេលដែលយ៉ីបរអ៊ីលបានហៅព្រះអង្គ ﷺ ដោយព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គីរី ﷺ ថា៖

ចូរអ្នកស្រូតទៅ ក្នុងព្រះនាមព្រះម្ចាស់អ្នក... (សិ.៩៦, អា.១) ។

ការបដិសេធពួកពហុទេពនិយម

ថ្ងៃទី១០ ខែស៊ុលហ្គីច្យ៉ាសុំ ឆ្នាំទី១០ សករាជហ្គីច្យ៉ាដេ កាលដែលពួកពហុទេពនិយមអាចធ្វើពិធីធម្មយាត្រាបាននៅឡើយ អស់ឡោះហ្គីរី ﷺ បានដាក់ចុះមកនូវស្វីរ៉ោះត្រប់ដិសេធមកឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ (ឬស្វីរ៉ោះត្រប់ភ្នាក់រលឹកដឹងកំហុស ស្វីរ៉ោះត្រប់ទី៩) ដែលប្រកាសសង្គ្រាមចំពោះពួកពហុទេពនិយមនិងពួកគោរពបូជារូបបដិមា ។

ព្រះសាស្តា ﷺ បានឲ្យអាឡី ﷺ សូត្រស្វីរ៉ោះត្រប់នេះឲ្យអ្នកធ្វើពិធីធម្មយាត្រាទាំងអស់ ក្នុងឆ្នាំនោះ ស្តាប់ ហើយបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសថា ចាប់ពីថ្ងៃនេះតទៅ អ្នកណាក៏ដោយដែលគោរពបូជារូបបដិមាត្រូវហាមចូលមកក្នុងព្រះមហាគ្រឹះស្ថានពិសិដ្ឋ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានប្រកាស ជាសង្ខេបថា៖ "ប្រជាពលរដ្ឋអើយ! ចាប់ពីពេលនេះតទៅ មិនអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលគោរពបូជារូបបដិមាធ្វើពិធីធម្មយាត្រា(ពិធីហ្គាច្យ៉ាដេ) ទេ ។ មិនអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលអាក្រាតដើរឆ្វេង(ភ្នំរ៉ាហ្គី) កាត់បាសុំទេ ។ បុគ្គលណាដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយព្រះសាស្តា ﷺ កិច្ចសន្យានោះមានសុពលភាពរហូតដល់កាលកំណត់ ។"

ការដាក់បណ្តាសា (مباهلة)

ក្នុងចំណោមមហាក្សត្រដែលព្រះសាស្តា ﷺ បានផ្ញើលិខិតទៅ សូមឲ្យព្រមចូលជ្រកក្រោមសាសនាអ៊ីស្លាមនោះមានសង្ឃរាជមួយអង្គនៃតំបន់ណាច្ចុរ៉ែន(តំបន់ព្រំប្រទល់ខាងជើងនៃប្រទេសយេមេន) ។

សង្ឃរាជរូបនេះបានរង់ចាំស្រាប់ហើយថា នឹងមានសាស្តាមួយអង្គនឹងមកស្តារជាថ្មីសាសនារបស់យេស៊ូ ព្រោះមានប្រដូលជាមុនស្រេចហើយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ៉ុលនោះ ។ ដើម្បីស៊ើបអង្កេតរកការខុសត្រូវក្នុងរឿងសាស្តាភាពរបស់

ភាគីរួមមិនចូលលានប្រយុទ្ធនោះទេ មិនជឿជាក់ថាប្រាកដនឹងឈ្នះភាគីមុស្លីម នោះទេ ។ ភាគីរួមក៏បានដកថយ ទុកឲ្យភាគីមុស្លីមជ្រើសរើសយកការប្រយុទ្ធឬ គ្រាន់តែទទួលបាននូវជ័យជំនះខាងផ្លូវចិត្តប៉ុណ្ណោះ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ សុខចិត្តមិនបង្កសង្គ្រាម ហើយបានបញ្ជាឲ្យកនព្រះអង្គ ﷺ បោះជំរំនៅកណ្តាលវាល ដើម្បីបង្ហាញកម្លាំងទ័ពនិងអាជ្ញា និងសម្តែងអាការ គោរពបូជាជំរុះផ្លាចំពោះអល់ឡោះហ្វ័រ ﷻ ។

ទ័ពបានបោះជំរំនៅទីនេះអស់រយៈពេលម្ភៃថ្ងៃ ។ បន្ទាប់ពីបានយល់ជាក់ ថាគោលដៅទាំងអស់បានសម្រេចសព្វគ្រប់ហើយ ព្រះសាស្តា ﷺ បានបញ្ជាឲ្យ ដកថយទៅកាន់ម៉ាឌីណាស្តុរីញ ។

ផែនការសម្ងាត់របស់ពួកលាក់ពុតត្បុត

តាមផ្លូវត្រឡប់មកវិញ ពួកពុតត្បុតដែលលាក់ខ្លួនក្នុងចំណោមពួកមុស្លីម បានឆ្លៀតយកឱកាសពេលយប់លួចធ្វើឲ្យមេដ្ឋព្រះសាស្តា ﷺ ដួលទៅក្នុង ជ្រោះ ។ តែផែនការអាក្រក់របស់បនក្សត៍នេះត្រូវបរាជ័យ ព្រះសាស្តា ﷺ បានរួច ព្រះជន្ម ។

បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាមួយចំនួនក្រែវយ៉ាងខ្លាំង ប៉ងសម្លាប់ជនឧក្រិដ្ឋ តែព្រះសាស្តាបានធ្វើអន្តរាគមន៍ អាស្រ័យព្រះហឫទ័យអធ្យាស្រ័យដែលព្រះ អង្គ ﷺ តែងតែមានជាទម្លាប់នោះ ព្រះអង្គ ﷺ បានហាមឃាត់ពួកគេ ។

លុះព្រះសាស្តា ﷺ បានមកដល់ម៉ាឌីណាស្តុរីញ ព្រះអង្គ ﷺ បានបញ្ជាឲ្យ បំផ្លាញម៉ាស័យ្យិដ្ឋរបស់ពួកពុតត្បុតចោលភ្លាម ។ គោលបំណងពិតប្រាកដរបស់ ពួកនេះត្រូវព្រះគម្ពីរគូរអានបកអាក្រាតឲ្យដឹងអស់ ។

ពួកពុតត្បុតមួយចំនួនបានភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស ។ ព្រះសាស្តា ﷺ ក៏បាន លើកលែងទោសឲ្យពួកនេះ ។

នេះគឺអាយ៉ាស្តុដំបូងបង្អស់របស់គូរអាន ។

មូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ ចុះមកពីលើភ្នំវិញ ដែលសព្វថ្ងៃគេហៅថាភ្នំអាន់-នូរ(النور) ដែលមានចម្ងាយប្រមាណ ៦ គីឡូម៉ែត្រពីម៉ាកកាស្តុ សំដៅទៅរកមនុស្សជាតិ ទាំងអស់ដើម្បីផ្សាយព្រះរាជសារ តាមព្រះរាជបញ្ជារបស់ព្រះម្ចាស់ ﷻ នៃពិភព ទាំងពួង ។

កាលពីដើមឡើយ ការផ្សព្វផ្សាយជំនឿបរិសុទ្ធស្ថិតនៅក្នុងអាថ៌កំបាំងនៅ ឡើយ ។ ជនដំបូងបង្អស់ដែលព្រមជឿគឺ៖ ខ្ញុំខ្ចីយ៉ាស្តុ ក្នុងចំណោមពួកស្រ្តី និង អាលី បងប្អូនជីដូនមួយរបស់ព្រះសាស្តាដែលព្រះអង្គបានយកមកចិញ្ចឹម ក្នុង ចំណោមពួកបុរស ។

ការចាប់ផ្តើមរៀបសង្កត់

បីឆ្នាំបានកន្លងផុតទៅ សាសនាអ៊ីស្លាមបានសាយភាយយ៉ាងយឺតៗតែ ប្រាកដប្រជានៅក្នុងចំណោមជនក្រីក្រអភ័ព្វនៃនគរម៉ាកកាស្តុ ។ បន្ទាប់ពីនោះ ព្រះរាជបញ្ជារបស់អល់ឡោះហ្វ័រ ﷻ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានមកដល់ព្រះសាស្តា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ថាឲ្យប្រកាសអត្ថន័យរបស់ព្រះរាជសារព្រះអង្គ ﷻ ។

នៅក្នុងបរិយាកាសប្រទូសប្រឆាំងនិងក្នុងបរិយាកាសដែលមានតែជំនឿ លើរូបបដិមានោះ ព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ បានប្រកាសថា៖

ខ្ញុំសូមប្តេជ្ញាថាពុំមានព្រះផ្សេងពីអល់ឡោះហ្វ័រ ﷻ ទេ ហើយខ្ញុំជាព្រះសាស្តា របស់អល់ឡោះហ្វ័រ ﷻ ។

ក្រោយពីការប្រកាសនេះ ពួកគូរវ័យស្នំពហុទេពនិយមបានអុជភ្លើងទោសៈ បានចាប់ផ្តើមទូងស្តួរសង្គ្រាមប្រឆាំងជំនឿអ៊ីស្លាមព្រោះពួកគេយល់ឃើញថាវា នឹងផ្តល់គ្រោះថ្នាក់ដល់ផលប្រយោជន៍ និងដល់ឯកសិទ្ធិមិនត្រឹមត្រូវរបស់ពួក

គេ ។

មុនដំបូងពួកគេបានសាកល្បងស្លាប់ប៉ាន់នាំឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ ខូចនិងទិញ ព្រះអង្គ ﷺ ឲ្យបិទមាត់ជិត ដោយដាក់ឲ្យព្រះអង្គ ﷺ នូវទ្រព្យសម្បត្តិយ៉ាង សម្បើមនិងអំណាចធំមួយ ឲ្យតែព្រះអង្គ ﷺ ព្រមលះបង់ចោលជំនឿអ៊ីស្លាម ។ តែការខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេនោះមិនបានប្រយោជន៍ទេ ។

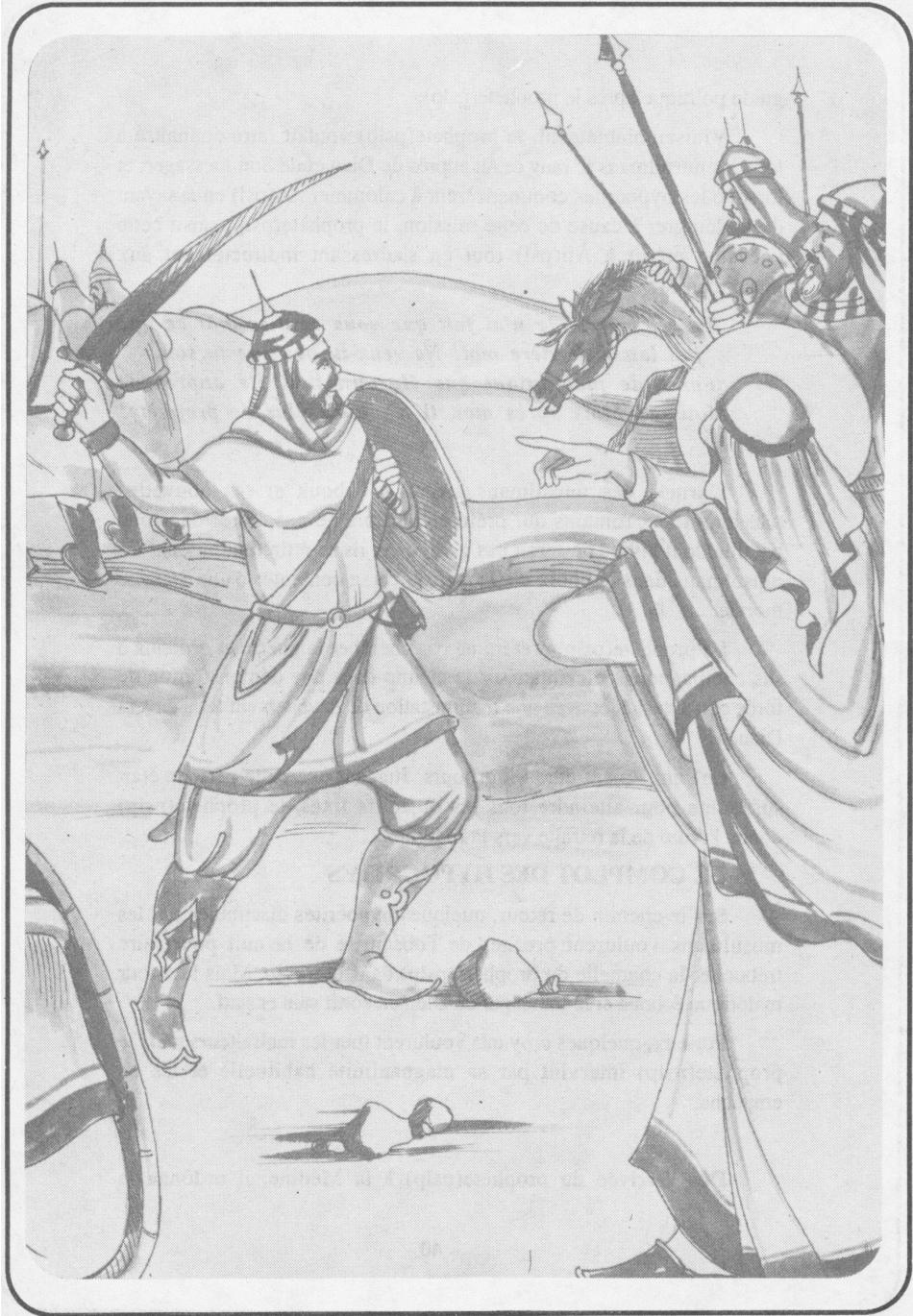
លុះពួកគូរ៉យ័ស្វ័តហុទេពនិយមបានឃើញសេចក្តីសម្រេចចិត្តយ៉ាង មោះមុតរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ពួកគេបានជ្រើសយកវិធីតឹងរឹង ហើយបានចាប់ ផ្ដើមសង្កត់សង្កិនជនទាំងឡាយណាដែលចុះចូលសាសនាថ្មីនេះ ។ ជនទាំងនេះ មិនមានបុណ្យស័ក្តិវណ្ណៈការពារទេ ។

ដូច្នោះ ជនណាក្រីក្រអន់ខ្សោយជាងគេ ជននោះត្រូវគេធ្វើទារុណកម្មរហូត ដល់ស្លាប់ ។ ជនឯទៀតអាចអត់ទ្រាំទារុណកម្មបាន អាចយកជីវិតរួចបាន ។ រីឯ មុស្លីមមួយចំនួនទៀតដែលអាចជ្រកក្រោមត្រកូលខ្លួនបាន ឬមានកុលសម្ព័ន្ធ ជួយការពារបាន បានទទួលរងការចំអកនិងត្រូវគេជេរប្រទេចគ្រប់ទិសទី ។

លើសពីនោះ ទ្រព្យសម្បត្តិពួកគេត្រូវគេរឹបអូសយក ។ រាល់គ្រាដែល កុលសម្ព័ន្ធឬត្រកូលពួកគេអាចជួយពួកគេបាន ផ្ទះសំបែងពួកគេក៏ត្រូវគេលួច ប្លន់ដែរ ។

សាសនាអ៊ីស្លាមប្រឈមនឹងសង្គ្រាមសេដ្ឋកិច្ច

យុទ្ធការសង្កត់សង្កិននេះមិនសូវមានប្រសិទ្ធិភាព ក្នុងការរាំងរាជំនឿ ចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ ﷺ មិនសាយរាយខ្វះខាតនោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ រាល់គ្រា ដែលការសង្កត់សង្កិនមានលក្ខណៈសម្បើមគួរឲ្យទាក់ទាញចក្ខុ ព្រះរាជសារ កាន់តែលេចឮនិងកាន់តែជ្រាបទៅដល់សតិអារម្មណ៍ដែលស្រែកឃ្លាន យុត្តិធម៌ ។

ឆ្ពោះទៅកាន់តាប៊ិក

ការចេញដំណើរទៅកាន់តាប៊ិកបានចាប់ផ្តើម ។ បន្ទាប់ពីបានកែនទ័ពយ៉ាងខ្លះខ្លះ ទ័ពមុស្លីមមានរេហ៍ពលដល់ទៅសាមសិបពាន់នាក់ ។ ទាំងអស់គ្នាបានចាប់ផ្តើមធ្វើដំណើរជំនាយ មានចម្ងាយផ្លូវប្រាំមួយរយគីឡូម៉ែត្រកណ្តាលវាលខ្សាច់ និងក្រោមកម្ដៅថ្ងៃនៃរដូវក្ដៅ ។

ដោយសារតែពួកលាក់ពុតត្បូតជាតួអង្គសំខាន់នៃនគរម៉ាឌីណាស្ត ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ពុំមានបុគ្គលណាផ្សេងពីអាឡី صلوات الله عليه والسلام សារកក្កីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទេជាអ្នកតំណាងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងជាអ្នកដោះកលខបាយនិងគម្រោងការអាក្រក់របស់ពួកនេះ ។ ជម្រើសនេះមានសារសំខាន់កំពូល ហើយបញ្ជាក់ប្រាប់យ៉ាងច្បាស់ចំពោះភាគីមុស្លីមថាអាឡី صلوات الله عليه والسلام មិនគ្រាន់តែជាវីរៈបុរសសង្គ្រាមប្រសើរលើសគេនោះទេ តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមគ្គុទេសក៍ដឹកនាំនយោបាយឆ្លើមដែររបន្ទាប់ពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه والسلام ។

ការពិត ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះបំណងចង់ឲ្យបណ្តាមុស្លីមស្គាល់ឋាននូវស័ក្តិរបស់អាឡី صلوات الله عليه والسلام សម្រាប់អល់ឡោះហ្វ៊ូ عز وجل និងព្រះសាស្តាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពេលពួកលាក់ពុតត្បូតបាននិយាយបង្គាប់បង្ខំចម្លើយ صلوات الله عليه والسلام ដោយព្យាយាមមើលងាយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយសារបេសកកម្មនេះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាប់យកឱកាសនេះ ហើយមានព្រះវចនៈប្រាប់អាឡី صلوات الله عليه والسلام ក៏ដូចប្រកាសប្រាប់មុស្លីមដែរថា៖ "ពួកគេបាននិយាយបង្គាប់! ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គ្រាន់តែប្រគល់ឲ្យទៅអស់លោកនូវអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم បានបន្សល់ទុកពេលអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅនោះទេ! អ្នក صلوات الله عليه والسلام មិនចង់នៅក្បែរខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ដូចហ្វារូស رضي الله عنه នៅក្បែរមូសា رضي الله عنه ទេឬ? តែអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅមិនមានព្រះសាស្តាទៀតទេ ។"

ទ័ពមុស្លីមបានមកដល់តាប៊ិក ។ ដំណឹងបានលេចឮទៅដល់ភាគីរ៉ូម តែ

ដំណើរទៅមុខនៃព្រះរាជសារអ៊ីស្លាមដែលមិនអាចទប់បាននោះ បានបណ្តាលឲ្យពួកមេដឹកនាំពួកពហុទេពនិយមប្រើវិធីផ្តាច់ទំនាក់ទំនងឲ្យនៅតែឯងនិងវិធីខ្ជប់ទៅលើបណ្តាសាច់ញាតិរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាសាវ័កព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។

ដូច្នេះ មេត្រកូលនិងកុលសម្ព័ន្ធម៉ាកកាស្ត់ទាំងអស់បានចុះហត្ថលេខាធ្វើកតិកាសញ្ញាមួយដែលតម្រូវឲ្យដេញចេញពីនគរ គឺសាច់ញាតិរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាសាវ័កព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم និងកុំឲ្យទិញទំនិញពួកគេ ព្រមទាំងហាមធ្វើជំនួញជាមួយពួកគេ ។ បន្ទាប់ពីនោះមក បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាត្រូវគេពុំទុំជុំវិញនៅឯកន្លែងមួយដែលហៅថា ច្រកអាប៊ូ-ត្លីលីប ។ ពួកគេបានទទួលរងនូវការកាត់ផ្តាច់ទំនាក់ទំនងជាមួយសង្គមនិងការខ្វះខាតសព្វគ្រប់យ៉ាងអមនុស្សធម៌នៅទីនោះ ។

ការឡោមព័ទ្ធសាច់ញាតិព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រព្រឹត្តទៅដោយឥតធម៌មេត្តា ពួកគេខ្វះខាតគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតចាំបាច់ ស្ទើរតែមិនអាចផ្តល់ទឹកនិងស្បៀងបានទេ ។ មានតែពេលខ្លះក្នុងពេលយប់ទេដែលបណ្តាអ្នកស្មោះត្រង់ចំពោះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានផ្តល់ជំនួយដល់ពួកគេបាន ។

បទល្មើសបន្តិបន្តួចលើបម្រាមបិទគមនាគមន៍នេះមិនអាចរារាំងការអត់ឃ្លាន និងការស្រេកមិនឲ្យវាយប្រហារមកលើជនរងគ្រោះដោយសារបម្រាមបិទគមនាគមន៍នោះបានទេ ។ សាច់ញាតិមួយចំនួនរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបាត់បង់ជីវិត ។ តែពួកមុស្លីមបានតស៊ូយ៉ាងខ្លាំងក្លានិងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ រហូតដល់ធ្វើឲ្យបម្រាមបិទគមនាគមន៍នេះក្លាយទៅជាមូលហេតុនៃការខ្វែងគំនិតគ្នារវាងពួកពហុទេពនិយមគួររយ័ស្ត ។ ព្រោះតែខ្លាចថាការបិទទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចពួកមុស្លីមនេះនឹងទាក់ទាញសមានចិត្តពួកអាប៉ាប៊ូទៅ បានជាពួកបដិសេធសទ្ធាបានលើកបម្រាមបិទគមនាគមន៍នេះចោលវិញ ហើយបានចាប់ផ្តើមរៀបចំ

ផែនការណ៍កម្ពុជាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله និងបណ្តាសារីកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជាស្ថាពរ។ នៅក្នុងអង្គប្រជុំសម្ងាត់មួយ នៅឯទីប្រជុំ(ដ្ឋាន អាន់-ណាដ្ចរ៉ាស្ត) ពួកគេបានសម្រេចចិត្តធ្វើគុតព្រះសាស្តាមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله ។

ហ៊ីចរ៉ោះត្តិ(ការរៀនខ្លួន)

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានទទួលវាហ៊ី(ការបើកឲ្យដឹងពីអល់ឡោះហ្វ្វ عز وجل) ប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីផែនការណ៍របស់ពួកបដិសេធសទ្ធា។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានស្នើឲ្យអាឡី صلوات الله عليه وآله ប្តូរជីដូនមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មកផ្ទះនៅឯផ្ទះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជួសព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដើម្បីនឹងអាចចាកចេញពីម៉ាកកាស្ត្របានក្នុងយប់យាតកម្មនោះ។

ប្តូរជីដូនមួយដ៏ស្មោះត្រង់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក៏បានយល់ព្រមទទួលការស្នើសូមរបស់ព្រះបរមត្រូវរបស់ខ្លួន ឥតរុញរាឡើយ។ ដូច្នោះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله អាចចាកចេញពីម៉ាកកាស្ត្របានទាំងយប់ដោយឥតឲ្យពួកសត្រូវដឹងខ្លួនឡើយ។ លុះពួកសត្រូវបានវាយលុកចូលក្នុងផ្ទះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ដើម្បីអនុវត្តតាមផែនការណ៍ក្រត់ពួកគេបានភ្ញាក់ផ្អើលយ៉ាងខ្លាំងដែលមិនបានប្រទះមូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله ទេនោះ បែរជាប្រទះអាឡី صلوات الله عليه وآله នៅទល់មុខគ្នានោះវិញ ដែលត្រៀមខ្លួនប្រយុទ្ធជាស្រេច។

ពួកបដិសេធសទ្ធាភ័យស្លន់ស្លោខ្លាំង ក៏បានរត់គេចខ្លួនទៅប្រាប់ពួកមេដឹកនាំពួកពហុទេពនិយម។ ពួកគេក៏បានចាត់ចែងភ្លាមនូវយុទ្ធនាការមួយដើម្បីដេញតាមព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ។

នៅក្រោមជម្រកអល់ឡោះហ្វ្វ عز وجل មូហាំម៉ាដ្ច صلوات الله عليه وآله បានគេចផុតពីពួកដេញតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នោះដែលបានត្រឡប់មកម៉ាកកាស្ត្រវិញដែរទេ។

បន្ទាប់ពីបានធ្វើដំណើរប្រាំបួនថ្ងៃ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله អល់ឡោះហ្វ្វ عز وجل ក៏បានមកដល់គោលដៅ គឺនគរយ៉ាស្ត្រីប(ម៉ាឌីណាស្ត)។ ពួកអ្នកស្រុកមុស្លីមបានទទួលព្រះអង្គយ៉ាងអធិកអធមក្រៃលែង។ ពួកគេដណ្តើមគ្នាយកកិត្តិយសបម្រើព្រះ

វិញ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ប្រកាសកែនទ័ព បញ្ជាឲ្យមុស្លីមគ្រប់រូបដែលមានសមត្ថភាពប្រយុទ្ធបាននោះ ត្រៀមខ្លួនចូលរួមក្នុងសមរក្សមិធ៌តទល់ពួករ៉ូម។

មុស្លីមប្រុសស្រីបានសម្តែងនូវសេចក្តីអើពើ និងសេចក្តីភ្លាហានដែលមិនធ្លាប់មានកាលពីមុនចំពោះការប្រកាសរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله នេះ។ ពិតណាស់ពួកគេបាននាំមកនូវសព្វសារពើដែលមានសារប្រយោជន៍សម្រាប់សមរក្សមិធ៌ ដូចជាយានជំនិះនិងគ្រឿងអល់ឡោះជាដើម។

ម៉ាស៊ីដូរបស់ពួកលាក់ពុតត្បុត

ទន្ទឹមនឹងព្រឹត្តិការណ៍នេះ ពួកលាក់ពុតត្បុតនៃនគរម៉ាឌីណាស្តខំទ្រាំយ៉ាងក្តៅក្រហាយ អន្ទះសាចង់ឃើញសាសនាអ៊ីស្លាមដួលរលំក្រោមការវាយប្រហាររបស់សំណាក់រ៉ូម។

ក្នុងពេលដែលបុព្វករណ៍យុទ្ធការកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅដល់ថ្នាក់កំពូល ពួកលាក់ពុតត្បុតបានសាងសង់ម៉ាស៊ីដូមួយ ហើយបានមកសូមឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ធ្វើធម្មានុរូបកម្ម(សូមឲ្យសមរម្យត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់)ម៉ាស៊ីដូនេះ ដោយសូមអញ្ជើញព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មកធ្វើនមស្តារក្នុងម៉ាស៊ីដូនេះ។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទ្រង់ញាណគម្រោងការអប្រិយរបស់ពួកលាក់ពុតត្បុត។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានចាត់បញ្ជូនមុស្លីមមួយក្រុមទៅលបចាប់ពួកគេដែលកំពុងតែជួបជុំគ្នាក្នុងអង្គប្រជុំសម្ងាត់មួយ នៅឯផ្ទះរបស់បុគ្គលយ៉ាហ្វីឌីម៉ាកដែលមានឈ្មោះថា ស្វីវ៉ែឡាំ។

តែកាលនោះស្ថានភាពទូទៅមិនអាចតម្រូវឲ្យធ្វើសកម្មភាពធំដុំបានទេ គ្រាន់តែបានចុះដៃបង្ក្រាបមួយដងមួយកាលដែលធ្វើឲ្យពួកលាក់ពុតរត់បែកខ្ញែកគ្នា។

ចំណែកព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បង្អួកហៅបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាឲ្យតស៊ូតទល់ ហើយ បានសូមឲ្យអាប់បាស់ ឪពុកមាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលមានសម្លេងល្បី ប្រកាសហៅ ពួករត់គេចត្រឡប់មកវិញនិងរំលឹកពួកគេ សូមឲ្យគោរពតាមពាក្យសន្យាដែល ពួកគេបានធ្វើចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ عز និងចំពោះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز នោះ ។

បន្តិចម្តងៗ ភាគីមុស្លីមភ្នាក់ស្មារតីឡើងវិញហើយត្រឡប់មកទីតាំងខ្លួន វិញ មករកការកោះហៅរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ដែលបានបង្អួកខ្លាំងៗថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ចូរមករកខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله وسلم ។"

ការប្រកាសហៅរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم និងរបស់ឪពុកមាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បាននាំ ត្រឡប់មករកមេបញ្ជាការពួកគេវិញនូវយុទ្ធជនចំនួនពីររយនាក់ ។ នៅពេល ប្រយុទ្ធព្រ័ត្រ អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم បានសម្លាប់ខ្មាន់ទង់របស់ពួកពហុទេពនិយម ។ លុះបានឃើញទង់ពហុទេពនិយមធ្លាក់ដី ពួកមុស្លីមបានត្រឡប់មកប្រយុទ្ធវិញ ចំណែកពួកប្រមាថសាសនាភ័យរន្ធត់ ហើយធ្លាក់ទឹកចិត្ត ។

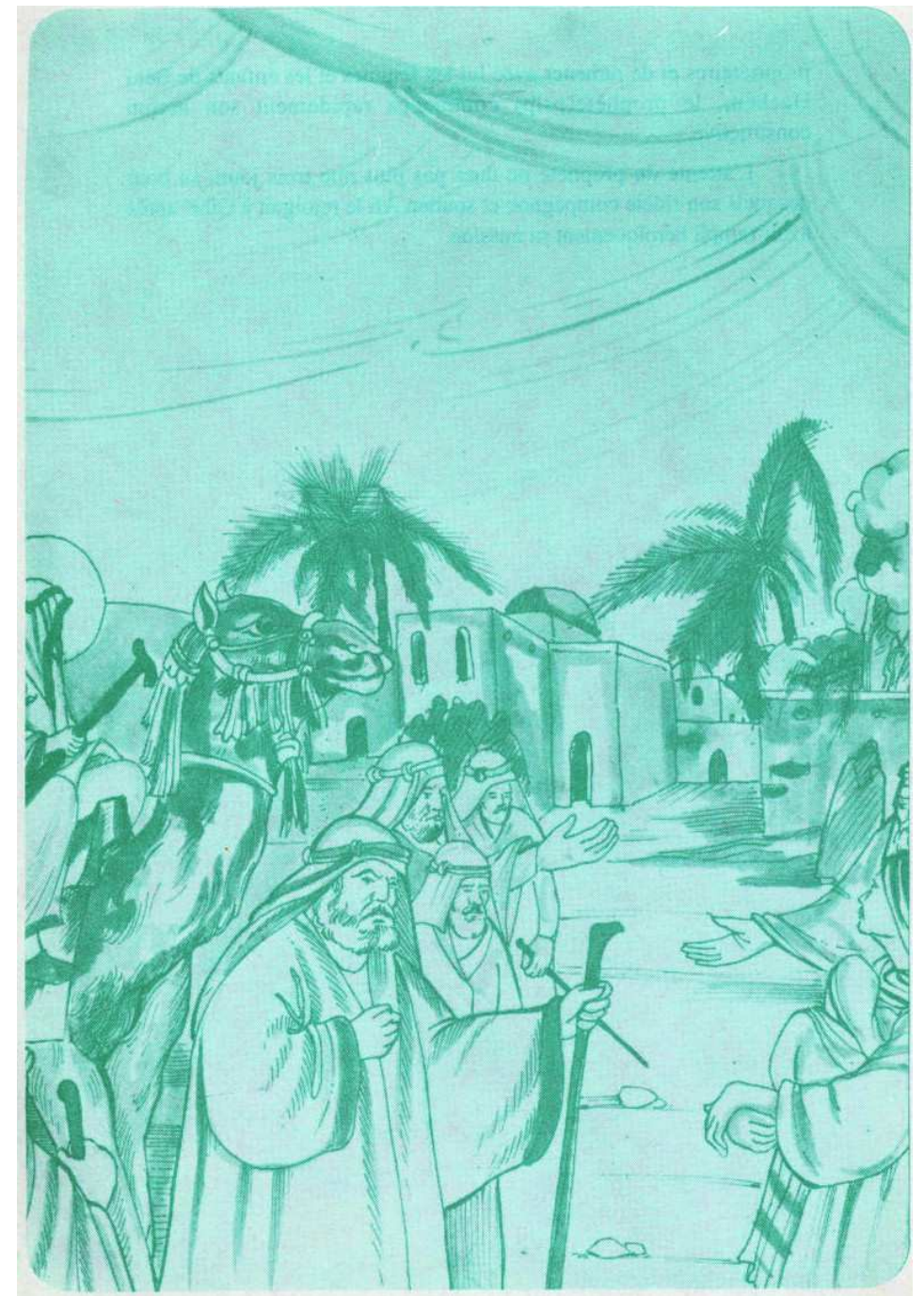
ពេលនោះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានបញ្ជាឲ្យសាសនិកភ័ក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم វាយ បកវិញយ៉ាងសម្បើមដោយមានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលនេះហើយដែលត្រូវប្រយុទ្ធ យ៉ាងសកម្មនោះ សម្រុកចូលទៅរកពួកគេទៅ!"

ជ័យជំនះយ៉ាងត្រចះត្រចង់បានមកលើភាគីមុស្លីម ។

សមរក្សមិត្តភាព (تبوك)

ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំទី ៩ សករាជហ្គីច្រវ៉ោះត្តិ ដំណឹងថាមានការប្រជុំទំនៀមយ៉ាងធំ មួយនៅឯព្រំប្រទល់នៃទិសខាងជើងនៃទ្វីបអារ៉ាប់ សឲ្យឃើញថាមានការបម្រុង វាយប្រហារយ៉ាងធំមួយមកលើតំបន់ខាងជើង ។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានសម្រេចព្រះហឫទ័យធ្វើកិច្ចប្រតិបត្តិការបង្ការនិងទប់ ស្កាត់យ៉ាងធំមួយ ។ ផ្ទុយពីសព្វដង ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم មិនប្រើវិធានសម្ងាត់ទេ ផ្ទុយទៅ

អង្គ صلوات الله عليه وآله ។ នៅឯកន្លែងមួយនៃនគរយ៉ាស្ទរីបដែលហៅថា គឺបាអ៊ី(قباء) ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានបញ្ជាឲ្យសាងសង់ម៉ាស់យ៉ូដូអ៊ីស្លាមដំបូងបង្អស់។ ការសាងសង់បានចាប់ផ្តើមដោយសេចក្តីសោមនស្សរីករាយដែលគួរយកជាគំរូ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានចូលរួមដោយផ្ទាល់ដែរ។

ដូច្នោះ ក្រោយពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានមកដល់នគរយ៉ាស្ទរីប ស្ទីឡាតុថ្ងៃសុក្រដំបូងបង្អស់បានប្រព្រឹត្តិឡើងនៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូប្រកបដោយសិរីសួស្តីនេះ។

នគរយ៉ាស្ទរីបត្រូវដាក់ឈ្មោះឡើងវិញភ្លាមថា អាល់-ម៉ាឌីណាសុដោយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ផ្ទាល់តែម្តង។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានស្នាក់នៅឯស្រុកនេះជាមួយពួកអ្នកស្រុកនេះដែលហៅថា អាន់ស្វារ(ពោលគឺ អ្នកជំនួយ យុទ្ធិកៈ បាសាទិកៈ) ដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀនពួកគេនូវព្រះគម្ពីរគូរអាននិងចំណេះវិជ្ជាដែលមកពីព្រះ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله រង់ចាំអាលី صلوات الله عليه وآله ប្អូនជីដូនមួយភក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មកតាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានដាក់បេសកកម្មឲ្យអាលី صلوات الله عليه وآله ប្រគល់បញ្ជីដែលគេបានយកមកផ្ញើនៅឯផ្ទះព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នោះទៅម្ចាស់បញ្ជីវិញ ហើយឲ្យអាលី صلوات الله عليه وآله នាំបណ្តាស្រ្តីនិងក្មេងៗបានី-ហ្វាស៊ីមមកជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله តាមក្រោយ។ នៅពេលរង់ចាំពួកគេមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នេះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពស្ថាបនាយ៉ាងលឿន។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានរង់ចាំអស់បីថ្ងៃ ទើបអាលី صلوات الله عليه وآله កនក៏ក្តីនិងពំនឹងរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានមករកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ឯគឺបាអ៊ី(قباء)ក្រោយពីបានបំពេញបេសកកម្មព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله យ៉ាងក្លាហាន។

បំពេញនមស្តារ(អាស្តាន ٱذن)ជាគ្រាដំបូងបង្អស់។

សមរក្ខមិហ្វិណែន(حين)

ការវាយដណ្តើមយកម៉ាក់កាសុំបានដោយភាគីមុស្លីម បានធ្វើឲ្យកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ធំៗជ្រួលច្របល់និងព្រួយបារម្ភ។ ពួកគេមានបំណងយកឈ្នះភាគីមុស្លីមនៅក្នុងដែនអំណាចពួកគេនោះតែម្តង។

ដូច្នោះ កុលសម្ព័ន្ធហ្វាវ៉ាស្តាន(هوازن) និងកុលសម្ព័ន្ធស្វាគីហ្វាបានកែនទ័ពធំមួយដែលមានអេហ៍ពល ១២០០០ នាក់ហើយបានប្រគល់បញ្ជាការឲ្យទៅម៉ាលិក ប៊ិន អៀហ្វី(مالك بن عوف) បុរសអារ៉ាប់ដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញ។

ដោយដឹងថាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله និងទ័ពព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានបំណងចេញមកប្រឈមពួកគេ ពួកគេបានយកទីតាំងនៅលើភ្នំហ្វិណែន ចាំមើលទ័ពមុស្លីមកាត់មកតាមជ្រលងដែលអាចគ្រប់គ្រងបានយ៉ាងងាយ។

ទ័ពមុស្លីមដំបូងបង្អស់ ត្រួតត្រាដោយខ្ញុំលិដូ អ៊ុបនូ អាល់-វ៉ាលីដូ បានមកដល់បណ្តាលជ្រលងនៅពេលមុនថ្ងៃរះ។

ពួកគេត្រូវពួកសត្រូវលូចវាយឆ្លុក ដោយបាញ់គ្រាប់ព្រួញស្រោចមកលើ។ កងពលមុស្លីមបានដកថយដោយឥតសណ្តាប់ធ្នាប់ បណ្តាលឲ្យមានភាពឥតសណ្តាប់ធ្នាប់និងភាពចលាចលនៅក្នុងទ័ពមុស្លីម។ ស្ថានភាពកាន់តែដុលដាបពេលពួកប្រមាថសាសនាបានចេញមកពីកន្លែងពួន ហើយបានវាយប្រហារភាគីមុស្លីមស្លាប់អស់ច្រើន។

មុស្លីមភាគច្រើនគិតថាត្រូវបរាជ័យហើយ ក៏បានចាប់ផ្តើមរត់ចោលលានប្រយុទ្ធ។

ខណៈដែលកំពុងជួបប្រទះមហន្តរាយ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាភ័ក្តីមួយចំនួនតូច ក្រោមការដឹកនាំរបស់អាលី صلوات الله عليه وآله បានតស៊ូនិងបានប្រយុទ្ធយ៉ាងសាហាវ។

ដូច្នោះ ពេលយប់ ព្រះសាស្តា ﷺ បានបញ្ជាឲ្យយុទ្ធជនទាំងអស់ដុតភ្លើងបំភ្លឺ។ ទិដ្ឋភាពគ្រឹកគ្រៃគ្រែងអនេក។ អាប៊ូ ស៊ុហ្វយ៉ាន ដែលឃ្នាំមើលទិដ្ឋភាពនេះពីចម្ងាយ ភ័យរន្ធត់ហើយបានសន្និដ្ឋានយ៉ាងរហ័សថាពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូមិនអាចទប់ទល់ពួកមុស្លីមបានឡើយ ដែលមានគ្នាច្រើននិងប្តេជ្ញាចិត្តនោះ។

អាប៊ូ ស៊ុហ្វយ៉ាន បានទៅសូមឲ្យអាប់បាស់ ឪពុកមារបស់ព្រះសាស្តា ﷺ ដែលរស់នៅឯនគរម៉ាកកាស៊ូនោះ ជួយធ្វើអន្តរាគមន៍។

ការចោទជាមួយព្រះសាស្តា ﷺ អល់ឡោះហ្ស៊ី عجل បានសម្រេចឲ្យភាគីគូរិយស្ម័គ្រចុះចាញ់ ប្តូរនឹងការលើកលែងទោសជាទូទៅ។

ការលើកលែងទោសទូទៅ

បណ្តាមុស្លីមអ្នកច្បាំងឈ្នះមួយចំនួនធំពាំទុកនូវគំនុំសងសឹក ដោយសារតែបានទទួលរងនូវទុក្ខវេទនាពីសំណាក់គូរិយស្ម័គ្រ។ តែព្រះសាស្តា ﷺ បានសម្រេចព្រះហឫទ័យយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ហើយគឺ៖ សូម្បីតែបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់មកលើរូបព្រះសាស្តា ﷺ ផ្ទាល់ក៏ត្រូវលើកលែងទោសឲ្យដែរ។

បញ្ហាចម្បងរបស់ព្រះសាស្តា ﷺ គឺបោសសម្អាតកាកសំណល់ ឲ្យអស់រូបបដិមាដែលមានពាសពេញនៅក្នុងនោះ។ អាស៊ី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកបំពេញបេសកកម្មដែលងាយទៅជាបញ្ហា ដែលតម្រូវឲ្យវាយកម្ទេចរូបបដិមានៅចំពោះមុខពួកអ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូដែលយំសស្រាក់។

សេចក្តីក្លាហាននិងភ័ក្តិភាពឥតលក្ខខណ្ឌរបស់បុរសដ៏វិសេសវិសាលរូបនេះ នឹងនាំមកលើរូបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នូវគំនុំគុំកូនដែលមិនចេះអស់ពីសំណាក់អ្នកស្រុកម៉ាកកាស៊ូដែលទើបនឹងស្គាល់លទ្ធិអ៊ីស្លាម។

បន្ទាប់មកបីឡានបានឡើងទៅលើដំបូលកាកុំបាស់ សូត្របង្អួកឲ្យ

២. ក្រោយហ៊ុចពោះត្តិ

រដ្ឋអ៊ីស្លាមដំបូងបង្អស់

ពេលដែលព្រះសាស្តា ﷺ និងបក្សពួកភៀសខ្លួនរបស់ព្រះអង្គបានចូលមកក្នុងនគរម៉ាឌីណាស៊ូ ជាព្រឹត្តិការណ៍ផ្តាច់ព្រ័ត្រមួយក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាមគឺ៖ ជាហ៊ុចពោះត្តិធំ ពោលគឺ ការភៀសខ្លួនដោយស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីគាប់ព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្ស៊ី عجل ។

ពួកមុស្លីមស្រុកម៉ាកកាស៊ូដឹងច្បាស់នូវតម្លៃព្រឹត្តិការណ៍នេះ។ ពួកគេដណ្តើមគ្នាយកកិត្តិយសទទួលព្រះសាស្តា ﷺ នៅឯគេហដ្ឋានខ្លួន។ តែព្រះសាស្តា ﷺ បានបញ្ចប់ការដៃគ្នាយ៉ាងរហ័ស ដោយប្រាប់អ្នកទទួលរាក់ទាក់ទាំងអស់ថាមេអូដ្ឋព្រះអង្គ ដែលនៅក្រោមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ី عجل នោះ នឹងជ្រើសរើសដោយខ្លួនវាផ្ទាល់នូវអនាគតកន្លែងស្នាក់នៅជាបណ្តោះអាសន្នរបស់វា។ នៅចំពោះមុខបណ្តាអ្នកទទួលរាក់ទាក់អន្ទះអន្ទែង មេអូដ្ឋបានមកឈប់ពីមុខបុរសអាន់ស្វារម្នាក់ឈ្មោះ អាប៊ូ-អែយូប ដែលមានកិត្តិយសជាបាហុនកៈទទួលភ្ញៀវថ្លៃថ្នូរបំផុតក្នុងទូទាំងភពផែនដៃនៃចក្រវាល។

បន្ទាប់ពីព្រះសាស្តា ﷺ បានមកដល់ម៉ាឌីណាស៊ូ នគរនេះស្គាល់សន្តិភាពជាគ្រាដំបូងបង្អស់តាំងពី ១២០ ឆ្នាំមកហើយ។ ក្នុងអំឡុងពេល ១២០ ឆ្នាំនេះ កុលសម្ព័ន្ធពីរគឺ កុលសម្ព័ន្ធអោស៍ (بنو اوس) និងកុលសម្ព័ន្ធខ្មាស៊ីរីថ្មី (بنو خزرج) ប្រហែកប្រហូរគ្នាឥតប្រណី។ ចំណែកកុលសម្ព័ន្ធយ៉ាហ្ស៊ីដិតខាងទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការវាយប្រហារគ្នានេះ ថែមទាំងមិនអាក់ខានបង្កាត់ភ្លើងសង្គ្រាមរាល់ពេលដែលវារៀបរលត់។

ដូច្នោះ ហ៊ុចពោះត្តិ(ការភៀសខ្លួន)បានធ្វើឲ្យកុលសម្ព័ន្ធទាំងពីរស្ងប់ហើយបានលុបចោលនូវតួល្លោនកំណាចរបស់អ្នកជិតខាងយ៉ាហ្ស៊ីដិរស្តីរបស់ខ្លួន។ រាល់

ពេលដែលឯកភាពពួកអាន់ស្លាវត្រូវការរួមគំនិតក្បត់ថ្មីមួយគំរាមកំហែង ព្រះសាស្តា ﷺ ធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីនាំសន្តិភាពត្រឡប់មកវិញ ។

ពួកមុស្លីមភៀសខ្លួននៅម៉ាឌីណាសុំមានចំនួនច្រើនឡើងៗ ហើយច្រើនតែអភ័ព្វនិងទំលក្របន្ទាប់ពីត្រូវពួកពហុទេពនិយមរឹបអូសយកទ្រព្យ។ ព្រះសាស្តា ﷺ បានរាប់រកពួកអ្នកមកដល់ថ្មីនេះជាបងប្អូន ជាមួយពួកអាន់ស្លាវ ហើយព្រមរំលែកទ្រព្យរបស់ខ្លួនឲ្យទៅពួកគេ ។

ការរួបរួមគ្នារបស់ពួកអាន់ស្លាវជាមួយពួកភៀសខ្លួនដែលហៅថា មូហាឃីរីន (المهاجرين) ដើម្បីសព្វព្រះហឫទ័យអល់ឡោះហ្វ្លែ ﷺ, បានធ្វើឲ្យសហគមន៍មុស្លីមដំបូងបង្អស់កកើតឡើងក្នុងគោលដៅធ្វើឲ្យសារនៃសាសនាអ៊ីស្លាមខាងសង្គមកិច្ចលេចឡើងជារូបជារាង ។

ការផ្លាស់ប្តូរទិសនមស្ការ(ស្ទីឡាតុ)

កាលព្រះសាស្តា ﷺ នៅឯម៉ាកកាស្ត ទិសសម្រាប់បំពេញនមស្ការ (គឺបឡាតុ) គឺបែរទៅរកម៉ាស់យ៉ូដូ អាល់-អាគូស្វា(المسجد الأقصى) ដែលស្ថិតនៅឯនគរអាល់-គុដូស៍(القدس នគរយេរូសាឡឹម) ។

ក្រោយពីហ្វ្វិចរ៉ោះតុ ពួកមុស្លីមនៅតែបំពេញនមស្ការដោយបែរទៅរកគឺបឡាតុដដែល។ ទង្វើនេះបានជួយជម្រុញពួកយ៉ាហ្វ្វិឌីឲ្យចំអន់ពួកគេថា ធ្វើនមស្ការដោយបែរទៅរកទិសនេះជាការសារភាពថាសាសនាយ៉ាហ្វ្វិឌីដែលពួកយ៉ាហ្វ្វិឌីប្រកាន់យកនោះជាសាសនាពិតប្រាកដ។ តែស្ថានភាពនេះមានចិរវេលាមិនលើសពីដប់ប្រាំពីរខែទេ។ បន្ទាប់ពីនោះ អល់ឡោះហ្វ្លែ ﷺ បានព្រះបញ្ជាមកឲ្យផ្លាស់គឺបឡាតុ ឲ្យបែរទៅរកម៉ាស់យ៉ូដូពិសិដ្ឋនៃនគរម៉ាកកាស្ត ។

ការផ្លាស់ប្តូរគឺបឡាតុជាដំណឹងអាក្រក់សម្រាប់ពួកយ៉ាហ្វ្វិឌីនៃនគរម៉ាឌីណាស្ត។ ពួកគេគិតក្នុងចិត្តថា អ្នកណាបានយកគឺបឡាតុនោះចេញពី

៣. ក្រោយជ័យជំនះ

ការវាយដណ្តើមយកនគរម៉ាកកាស៊ូ

ព្រះសាស្តា ﷺ បានបញ្ជាឲ្យភាគីមុស្លីមត្រៀមខ្លួនប្រយុទ្ធ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានកែនទ័ពមួយដែលមានរេហ៍ពលដប់ពាន់នាក់ ព្រមទាំងលាក់ការសម្ងាត់មិនឲ្យលេចឮឡើយ ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការលេចឮដំណឹងទៅដល់ភាគីគូរិយស្ម័យ ព្រះសាស្តា ﷺ បានដាក់ទ័ពយាមល្បាតនៅជុំវិញបុរី ។

មុស្លីមម្នាក់ ព្រោះតែចង់បានមិត្តភាពពីពួកគូរិយស្ម័យ បានចាត់បញ្ជូននារីម្នាក់ទៅរកពួកគេជាមួយព័ត៌មានសម្ងាត់ ។ តែអស់ឡោះហ្វ្លែ رضي បានប្រាប់ឲ្យព្រះសាស្តា ﷺ ជ្រាបអំពីក្បត់នេះ ។ អាស៊ី صلوات الله عليه والسلام បានស្នាក់ផ្លូវនារីនោះ ហើយបានយកព័ត៌មានសម្ងាត់មកវិញ ។

បុរសក្បត់ ដែលមានឈ្មោះថាហ្គាត្រិប ត្រូវគេចាប់ខ្លួនបានហើយបានសារភាពបទឧក្រិដ្ឋ ។ គាត់បានអះអាងថា គាត់ជឿជាក់ថាភាគីមុស្លីមច្បាស់នឹងឈ្នះ ធ្វើឲ្យគាត់អត់ទ្រាំចង់មិត្តភាពជាមួយពួកគូរិយស្ម័យមិនបាន ដោយគិតថាវានឹងមិនធ្វើឲ្យស្ថានភាពភាគីមុស្លីមអាចដុះដាបបាននោះទេ ។

ព្រឹត្តិការណ៍នេះស្ងៀមដឹងថា មានអារម្មណ៍ទន់ខ្សោយក្នុងចំណោមមុស្លីមនៃនគរម៉ាកកាស៊ូ ។ ហើយមិនយូរប៉ុន្មានស្ថានភាពនេះនឹងលេចឡើងយ៉ាងច្បាស់ទែងលើសនេះទៅទៀត ដោយជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ទៅលើវិវឌ្ឍន៍នយោបាយ អត់ពីព្រះសាស្តាទៅ ។

ថ្ងៃទី ១០ ខែរ៉ម៉ាដ្ឋន ទ័ពមុស្លីមបានឆ្ពោះទៅកាន់នគរម៉ាកកាស៊ូ ។ លុះមកដល់បរិវេណបុរីពិសិដ្ឋ ព្រះសាស្តា ﷺ អស់ឡោះហ្វ្លែ رضي ព្យាយាមចៀសវាងការប្រយុទ្ធបង្ហូរឈាមដោយប្រើវិធីចិត្តសាស្ត្រ ដើម្បីកម្ចាត់ការប៉ុនប៉ងក្បត់ពីសំណាក់ពួកពហុទេពិយមនៃនគរម៉ាកកាស៊ូ ។

កន្លែងដើមរបស់វា? ពួកអសទ្ធាទាំងនេះទំនងជាមិនដឹងសោះថា ព្រឹត្តិការណ៍នេះមិនមែនអ្វីផ្សេងពីការល្បួងពិសោធន៍ជំនឿសម្រាប់ពួកមុស្លីមនោះទេ ។

ការការពារសាសនាអ៊ីស្លាម

១-សមរក្ខមិបាដ្ឋរ័

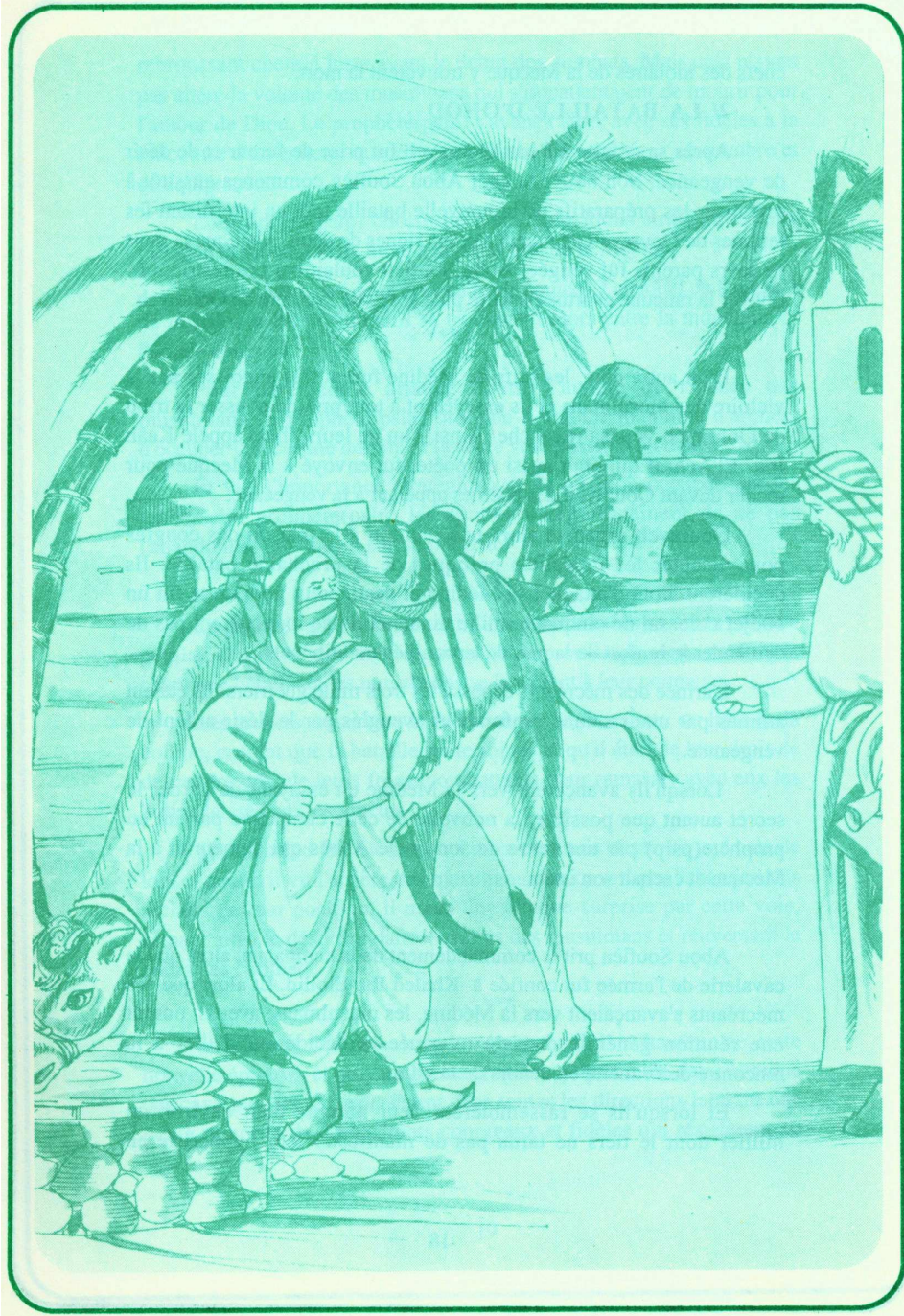
ដើម្បីការពារម៉ាកកាស៊ូពីការលុកលុយឬការក្បត់ ព្រះសាស្តា ﷺ បានធ្វើកតិកាសញ្ញានិងសន្និសញ្ញាជាមួយបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធដែលនៅក្បែរនគរមុស្លីម ។

ដើម្បីយកមកវិញនូវទ្រព្យមួយចំនួនដែលពួកអសទ្ធាបានរឹបយកនៅម៉ាកកាស៊ូ និងដើម្បីដោះខ្លួនពីអំណាចកុលសម្ព័ន្ធគូរិយស្ម័យក្នុងចំណោមពួកអារាប់ ព្រះសាស្តា ﷺ បានរៀបចំការលុកលុយទៅលើក្បួនទូរចរជំនួញរបស់ពួកមេដឹកនាំពហុទេពនិយមនៃនគរម៉ាកកាស៊ូ ។

ដូច្នេះឯងដែលការប្រយុទ្ធដោយអារុធរវាងពួកមុស្លីម និងពួកពហុទេពនិយមបានកើតឡើងនៅជិតខាងអណ្តូងបាដ្ឋរ័ ។ នេះគឺសមរក្ខមិបាដ្ឋរ័ដ៏ល្បីល្បាញដែលបាននាំមកឲ្យពួកមុស្លីមនូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អក្នុងចំណោមពួកអារាប់ ។

ពិតមែន ទោះបីគ្រឿងប្រដាប់របស់ពួកពហុទេពនិយមក្នុងសមរក្ខមិបាដ្ឋនេះច្រើនជាងគ្រឿងប្រដាប់របស់ពួកមុស្លីមបីដងក៏ដោយ ក៏ជ័យជំនះរបស់ព្រះសាស្តានិងបណ្តាសាវកព្រះអង្គ ﷺ ជាជ័យជំនះមួយដ៏សម្បើម ។ មេដឹកនាំធំៗរបស់ពួកពហុទេពនិយមនៃនគរម៉ាកកាស៊ូច្រើននាក់បានស្លាប់ក្នុងសមរក្ខមិបាដ្ឋនេះ ។

២-សមរក្ខមិអ៊ីហ្គ័រ

ទីបំផុត អាហ្វិ សុហ្វយ៉ានបានត្រឡប់មករកភាគីគូរ៉យ៉េស្វីវិញដែរទេ។ ពួកគេរតបចូលរួមបដិមាណែនគម្រោងកាត់កាស្ត្រយបានម្តងទៀត។

បន្ទាប់ពីបានទទួលបរាជ័យនៅឯសមរភូមិបាដ្ឋរី ពួកគូរ៉យ័ស្ត្រ័ក្រេវក្រោធ អនេកហើយគិតនឹងសងសឹក។ អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ាន មេដឹកនាំថ្មីរបស់ពួកគេបាន រៀបចំសមរភូមិថ្មីមួយភ្លាម ដោយហាមមិនឲ្យពួកស្រ្តីគូរ៉យ័ស្ត្រ័បង្ហាញនូវការកាន់ មរណាទុក្ខ ដរាបណាមិនទាន់បានសងសឹកឲ្យបងប្អូនពួកគេដែលបានស្លាប់នោះ ជាមុនសិនទេ។ អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ានចង់ញុះញង់ឲ្យមានគំនុំនិងចង់បង្កាត់ភ្លើង កំហឹងពួកគូរ៉យ័ស្ត្រ័កាន់តែឆេះខ្លាំងឡើងដោយសារបម្រាមនេះ ។

ម្ខាងទៀត ពួកយ៉ាហ្វ៊ិឌ្រីបានម្តងដោយសារជ័យជំនះរបស់ពួកមុស្លីម។ ពួកគេព្យាយាមសាកល្បងជំរុញកុលសម្ព័ន្ធគូរ៉យ័ស្ត្រ័សងសឹកវិញ។ ដូច្នោះ មេដឹកនាំពួកគេម្នាក់ឈ្មោះ កាអាប់ អ៊ីបន៍ អាល់-អាស្វ័រហ្វ្វា (كعب بن الاشرف) ហើយដែលជាការីមួយរូបដែរ ត្រូវចាត់បញ្ជូនទៅកាន់នគរម៉ាកកាស្ត្រដើម្បីសូត្រ កំណាព្យជំរុញឲ្យសងសឹកឲ្យពួកគូរ៉យ័ស្ត្រ័ស្តាប់។

ពួកគូរ៉យ័ស្ត្រ័បានបើកសម័យប្រជុំមួយនៅឯទីប្រជុំពិភាក្សាការវិធីងាយ ស្រួលក្នុងសមរភូមិខាងមុខ។ ពួកគេបានសម្រេចចិត្តវាយលុកនគរម៉ាកកាស្ត្រ ហើយបានគ្រោងទុកសម្រាប់សមរភូមិនេះនូវថវិការដ៏សម្បើមដែលមានចំនួន ហាសិបពាន់ខ្ចីណាវ ហើយពួកគេមិនខានសូមជំនួយពីសម្ព័ន្ធមិត្តពួកគេឡើយ។

ទ័ពពួកអសទ្ធាមានរេហ៍ពលលើសពីបីពាន់នាក់។ គំនុំគុំកូនដាក់ម្ខាងចិត្ត ពួកគេ ពួកគេគិតតែសងសឹកតែម្យ៉ាង។

លុះពួកគេចេញដំណើរទៅឯម៉ាកកាស្ត្រដោយព្យាយាមរក្សារឿងសម្ងាត់ នេះ ដំណឹងយុទ្ធការនេះបានលេចទៅដល់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم តាមរយៈសំបុត្រ មួយច្បាប់ពីអាប់បាស់ ឪពុកមាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលរស់នៅឯនគរម៉ាកកាស្ត្រដោយ លាក់ជំនឿអ៊ីស្លាមរបស់លោក។

អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ានជាមេបញ្ជាការក្នុងយុទ្ធការនេះ។ ទ័ពសេះនៅក្រោម បញ្ជាការរបស់ខ្ញុំលីដ្ឋ អ៊ីបន៍ អាល់-វាលីដ្ឋ (خالد بن الوليد)។ ខណៈដែលពួកអសទ្ធា

សំដៅមកកាន់ម៉ាឌីណាស៊ុំ ពួកមុស្លីម ដែលបានទទួលដំណឹងហើយ បានប្រជុំគ្នានៅក្នុងម៉ាស៊ុយដ្ឋ ហើយបានសម្រេចចិត្តចេញទៅប្រឈមមុខពួកសត្រូវនៅឯខាងក្រៅនគរ ។

ពួកគេប្រមូលគ្នាបានប្រមាណមួយពាន់នាក់ ។ ពួកគេមួយភាគបីបានបង្ហាញឲ្យឃើញនូវពុតត្បាតដោយបកក្រោយវិញមុនចាប់ផ្តើមប្រយុទ្ធ ។ តែករណីនេះមិនបានធ្វើឲ្យខូចកម្លាំងចិត្តពួកមុស្លីមទេដែលអន្ទះអន្ទែងចង់ស្លាប់ដើម្បីអល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ឋ ។ ព្រះសាស្តា និងបណ្តាអ្នកភក្តីបានចូលទៅជួបពួកសត្រូវដែលមានចំនួននិងមានគ្រឿងប្រដាប់ច្រើនជាងពួកគេបួនដង ។

ព្រះសាស្តាបានជ្រើសរើសយកជើងភ្នំអ៊ូហ្ស៊ីដ្ឋជាទីតាំងសំខាន់ នៅក្បែរម៉ាឌីណាស៊ុំ ។

ទ័ពទាំងពីរបានជួបគ្នាថ្ងៃសៅរ៍ទី ៧ ខែស្វាវ៉ាល់ ឆ្នាំទី ៣ សករាជហ្ស៊ីដ្ឋ រ៉ោះត្ថី ។ ពួកមុស្លីមនៅរវាងភ្នំនិងទ័ពសត្រូវ ។

ដើម្បីទប់ស្កាត់ការវាយប្រហារមកលើខាងក្រោយទ័ពមុស្លីម ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបញ្ជាឲ្យខ្មាន់ធ្មចំនួនហាសិបនាក់នៅកាន់ទូលមួយដែលលេចត្រដែតលើផ្លូវគ្រោះថ្នាក់តែមួយ ។

ព្រោះតែទីតាំងរបស់ពួកខ្មាន់ធ្មសំខាន់បំផុត បានជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដាក់បញ្ជាយ៉ាងដាច់ខាតកុំឲ្យពួកគេចោលទីតាំងនេះ ទោះជាមានមូលហេតុអ្វីក៏ដោយ ។

លទ្ធផលនៃការប្រយុទ្ធលើកដំបូងរវាងទ័ពទាំងពីរគឺ ពួកអសទ្វាបានទទួលបរាជ័យយ៉ាងជួរចត់ ។ ពួកគេរត់ចោលលានប្រយុទ្ធ ពួកមុស្លីមដេញតាមពួកគេ ។

កងខ្មាន់ធ្មដែលបានឃ្នាំមើលការប្រយុទ្ធពីលើទូលស្មានថាការប្រយុទ្ធគ្នានេះចប់ស្រេចហើយ ហើយគិតថា ពួកគេមានសិទ្ធិចុះមកចូលរួមជាមួយបងប្អូន

អល់ឡោះហ្ស៊ីដ្ឋ មួយទ័ពក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

៩-ភាគីគូរ៉យ័ស្ត្រូតកិច្ចសន្យាហ្ស៊ីដ្ឋប៊ីយ៉ាស៊ុំ

ដំណឹងសមរម្យមុតាស៊ុំបានលេចឮមកដល់ពួកគូរ៉យ័ស្ត្រូ ដែលបានយល់ឃើញថាបរាជ័យនេះជាប្រផ្នូលឲ្យដឹងមុនថា នឹងមានបរាជ័យច្រើនទៀតនៅពេលខាងមុខ ។ ពួកគេហ៊ានគិតជាមុនថាសាសនាអ៊ីស្លាមចាប់ផ្តើមរលត់រលាយអសាបង់ជាស្ថាពរហើយ...

ការប្រញាប់សន្និដ្ឋាន និងការសន្មតខុសរបស់ពួកគេនេះបានជម្រុញភាគីគូរ៉យ័ស្ត្រូប្រហារដើរភាពរស់នៅរបស់ខ្លួនឯង ក្នុងឋានៈជាអ្នកគោរពបូជារូបបដិមា ដោយដៃឯង ។ ពិតណាស់ ជនប្រមាថសាសនាទាំងនេះបានរាតត្បាតយ៉ាងកំពេលទៅលើសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ភាគីមុស្លីម ដែលនៅជិតម៉ាក់កាស៊ុំណាស់គឺកុលសម្ព័ន្ធបាន្ន ខ្វាស្វាអ៊ាស៊ុំ (بنو خزاعة) ។

ជនរងគ្រោះទាំងនេះបានសូមជំនួយពីសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ខ្លួន នៃនគរម៉ាឌីណាស៊ុំ ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រេចព្រះហឫទ័យបង្កើយឲ្យចប់ជាស្ថាពរតែម្តងជាមួយពួកឥតសាសនានៃនគរម៉ាក់កាស៊ុំទាំងនេះ ។

នៅក្នុងចន្លោះពេលនេះ អាហ្ស៊ី ស៊ីហ្វយ៉ានបានយល់ច្បាស់ថាភាគីគូរ៉យ័ស្ត្រូបានយល់ខុសយ៉ាងធ្ងន់ ហើយប្រញាប់ប្រញាល់ឆ្ពោះទៅកាន់ម៉ាឌីណាស៊ុំដើម្បីសូមធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពសាថ្មី និងសូមពន្យារសន្តិភាព ។ តែព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានបដិសេធ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មិនព្រមទទួលអាហ្ស៊ី ស៊ីហ្វយ៉ានទេ ។ មុស្លីមទាំងអស់នៃនគរម៉ាឌីណាស៊ុំមិននិយាយរកលោកទេ ។

សូម្បីតែកូនស្រីរបស់លោកឈ្មោះ អ៊ូម ហ្សាប៊ីបាស៊ុំ (ام حبيبة) ដែលជាអាជមហោសីមួយរូបរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ក៏មិនយកចិត្តទុកដាក់ទេដែរក្នុងការទទួលស្វាគមន៍ឪពុកតាមធម្មតាដែលមកលេងនោះ...

អភិបាលក្រុងប៊ុស្ត្រី(بصری ទីក្រុងសព្វថ្ងៃរបស់ប្រទេស Jordanie) ហ៊ានសម្លាប់ប្រេសិតម្នាក់របស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ មិនអាចអត់ឱនបទឧក្រិដ្ឋនេះបានឡើយ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបញ្ជាឲ្យចេញទៅធ្វើទណ្ឌកម្មបុគ្គលប្រមាថសាសនារូបនេះ ។

គេបានកែនពលមុស្លីមួយដែលមានយុទ្ធជនចំនួនបីពាន់នាក់ ។ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានតែងតាំងជាមេដឹកនាំ យ៉ាកុំហ្វារ ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប បងប្អូនជីដូនមួយរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលជាសារកភក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដោយមានស្វែដ្ឋ ប៊ិន ហ្គារីស្វាស្ត ជាមេដឹកនាំរង និងដោយមានអាប់ខុលឡោះហ្វី ប៊ិន រ៉ាហ្វីត្ត បុរសអាន់ស្វីរី ជាមេដឹកនាំបន្ទាប់ពីស្វែដ្ឋ ប៊ិន ហ្គារីស្វាស្ត ។

លុះទ័ពមុស្លីមបានមកដល់មុតាស្ត ពួកគេភ្ញាក់ផ្អើលយ៉ាងខ្លាំងដែលបានឃើញទ័ពសត្រូវមានចំនួនច្រើន ។ គួរឲ្យជឿថាពួកសត្រូវប្រាកដជាបានដឹងជាមុនអំពីយុទ្ធការ ហើយបានត្រៀមទ័ពជាស្រេចដែលមានរហ័ពលចំនួនពីររយពាន់នាក់ប្រដាប់ដោយឧបករណ៍យោធាទំនើបនៃសម័យនោះ ។

ការពិត អភិបាលក្រុងប៊ុស្ត្រីជាបម្រើរបស់ចក្រភពរ៉ូម ។ ដូច្នេះហើយបានជាលោកមាននូវមធ្យោបាយគ្រប់បែបរបស់ចក្រភពដ៏សម្បើមនេះ ។

ទោះជាមានកម្លាំងមិនស្មើគ្នាក៏ដោយ ភាគីមុស្លីមបានតស៊ូយ៉ាងអង់អាចដោយការតស៊ូដែលដិតដាប់នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ មេបញ្ជាការទាំងបីរូបរបស់ពួកគេបានលះបង់ជីវិតជាបន្តបន្ទាប់គ្នាក្នុងសមរក្ខមិននេះ... នៅក្នុងខណៈដ៏សំខាន់នេះ ភាគីមុស្លីមបានជ្រើសរើសខ្ញុំលីដ្ឋ អ៊ីបន្ត អាល់-វ៉ាលីដ្ឋ(خالد بن الوليد) ដែលទើបនឹងបានចូលសាសនាអ៊ីស្លាមថ្មីៗ ជាមេបញ្ជាការ ។ ខ្ញុំលីដ្ឋ អ៊ីបន្ត អាល់-វ៉ាលីដ្ឋបានសម្រេចចិត្តដកថយក្នុងពេលយប់ ។

ដូច្នេះឯងដែលទ័ពមុស្លីមដែលនៅសេសសល់ អាចត្រឡប់មកកាន់ម៉ាឌីណាស៊ុរិញបាន បន្ទាប់ពីបានចារទុកនូវរិះប្រវត្តិលះបង់ជីវិតដើម្បី

យុទ្ធជនរបស់ពួកគេ ដើម្បីប្រមូលយកទ្រព្យល្បីយដែលពួកទទួលបរាជ័យនោះបានបោះបង់ចោល ។

តែខ្ញុំលីដ្ឋ អ៊ីបន្ត អាល់-វ៉ាលីដ្ឋ មេទ័ពសេះ បានឃ្នាំមើលព្រឹត្តិការណ៍នេះពីចម្ងាយ ។ លុះគាត់បានឃើញថាខ្សែត្រៀមក្រោយរបស់ពួកមុស្លីមត្រូវចំហចោលដោយកងខ្មាន់ធ្ងដែលបានចោលទីតាំងខ្លួន គាត់ក៏បានដឹកនាំការវាយឆ្លុកតាមផ្លូវនេះ បង្កឲ្យមានការច្របូកច្របល់ក្នុងជួរមុស្លីម បានធ្វើឲ្យស្ថានភាពសមរក្ខមិប្រែក្រឡាប់ ។

មុស្លីមភាគច្រើនមិនមានសមត្ថភាពល្មមនឹងបទពិសោធន៍ថ្មីមួយនេះទេ ។ ស្ថានភាពព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានចូលទិវង្គតពេលទ័ពសេះបានវាយលុកមកនោះ ហើយ ពួកគេបានបែកខ្ញែកគ្នាគ្រប់ទិសទី ទុកឲ្យយុទ្ធជនក្លាហាននិងភក្តីមួយចំនួនតូចទប់ទល់ការប៉ះទង្គិចនិងរារាំងពួកអសទ្ធាមិនឲ្យចូលដល់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ទេ ។

នៅក្នុងដំណាក់ការផ្តាច់ព្រ័ត្រនិងប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់នេះ អាលី សាវកភក្តី បានការពារព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم យ៉ាងក្លាហាន ហើយបានបញ្ចប់ការប្រយុទ្ធដោយបានជួយជីវិតពួកអ្នកការពារមួយចំនួនតូចដែលបានជួបជុំគ្នាក្នុងស្ថានភាពមាំមួនដើម្បីរៀបចំការវាយតបវិញ ។

ពេលពួកអសទ្ធាបានឃើញថាពួកមុស្លីមអាចឈ្នះជាលើកទីពីរ ពួកគេបានរត់ចោលលានប្រយុទ្ធ ។ ពួកគេបានល្ងង់ចិត្តខ្លួនឯងដោយផ្អែកទៅលើចំនួនសត្រូវមុស្លីមដ៏ច្រើនដែលខ្លួនបានសម្លាប់ ។

សមរក្ខមិអ៊ូហ្វីដ្ឋជាមេរៀនធំមួយសម្រាប់មុស្លីមទូទៅ ។ ពិតប្រាកដណាស់ប្រសិនបើខ្មាន់ធ្ងបានគោរពបញ្ជាព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ការប្រយុទ្ធច្បាស់ជាមិនបានផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឡើយ ។

ម្យ៉ាងទៀត ការប្រញាប់រត់យករូចខ្លួនរបស់ពួកមុស្លីមភាគច្រើន ជា

ពិសេសបុគ្គលល្បីល្បាញក្នុងចំណោមពួកមូហាំម៉ាដ្ឋ ដែលគិតថានឹងទទួលបាន បរាជ័យចាប់តាំងពីពេលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រកាសហៅឲ្យទប់ទល់មកម៉្លោះ នោះ សឡើយឃើញថាមុស្លីមភាគច្រើនស្រឡាញ់ដីវិតណាស់ ។

ព្រឹត្តិការណ៍នេះបង្ហាញឲ្យឃើញថាអង្គការមុស្លីមដ៏ខ្លីនេះទន់ខ្សោយណាស់ ហើយមានតែសមរម្យមិលដាប់ថ្នាក់នេះទេដែលអាចបើកឲ្យគេឃើញ ភាពទន់ខ្សោយនេះ និងកត់ត្រាវាទុកក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្របាន ។

៣-សមរម្យខាន់ដាក់ (الخذق)

ព្រឹត្តិការណ៍នានា សង្គមអ៊ីស្លាមនិងសាសនាអ៊ីស្លាមនៃគនរម៉ាឌីណាស្កុ ដែលកាន់រឹងប៉ឹងឡើងបន្តិចម្តងៗនោះជាប្រភពនៃសេចក្តីព្រួយបារម្ភឥតស្រាក ស្រាន្តរបស់ពួកយ៉ាហ្វីឌីនៃគនរម៉ាឌីណាស្កុ ។ ពួកយ៉ាហ្វីឌីខិតខំប្រមូលប្រមូល កម្លាំងពហុទេពនិយមអាវ៉ាប់ក្រោមការឧបត្ថម្ភគាំទ្ររបស់ពួកគូរ៉យស្កុ ដើម្បី ប្រយុទ្ធជាគ្រាចុងក្រោយបង្អស់ទល់នឹងពួកមុស្លីម ។

ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេមិនអត់លទ្ធផលទេ ។ ពិតណាស់ កុលសម្ព័ន្ធអាវ៉ាប់អសទ្ធាបានរូបរួមគ្នាជាសម្ព័ន្ធភាពដ៏ធំមួយ ដើម្បីប្រជុំជាកង ទ័ពធំមួយដែលមានអេហ៍ពល ១២០០០ នាក់ ។ ចលនាទ័ពឆ្ពោះទៅឯនគរ ម៉ាឌីណាស្កុបានចាប់ផ្តើម ។

ពលសេះរបស់កុលសម្ព័ន្ធជិតខាងរបស់កុលសម្ព័ន្ធយូស្វាអ៊ាស្កុ (خزاعة) បាននាំដំណឹងវាយប្រហារដែលជិតកើតឡើងទៅប្រាប់ពួកមុស្លីមនៃនគរ ម៉ាឌីណាស្កុ ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានកោះហៅពួកមុស្លីមប្រជុំដើម្បីពិភាក្សារិះរក មធ្យោបាយការពារនគរ ។

គេបានមូលមតិគ្នាព្រមទទួលយកយោបល់របស់សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ី ដែលតម្រូវឲ្យដឹកប្រឡាយជុំវិញនគរ ហើយបានចាប់ផ្តើមបំពេញកិច្ចការភ្លាម ។

ហើយបានសូមប្រគល់ឲ្យទៅព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم នូវដីដែលពួកគេធ្វើកសិកម្មនោះ ចំនួនពាក់កណ្តាល ដូរនឹងការលើកលែងទោសពីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានយល់ព្រម ហើយបានយកពាក់កណ្តាលនៃដីហ្វាដ្កាក់មកជាកម្មសិទ្ធិរបស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រគល់ដីទាំងនេះឲ្យទៅព្រះរាជបុត្រីតែ មួយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ហ្វាទ្វីម៉ាស្កុ عليها السلام ដែលជាព្រះរាជអគ្គមហេសីរបស់អាលី

صلوات الله عليه والسلام សារឹកភ័ក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ផងដែរ ។

ការពិត គេអាចយល់បានអំពីការប្រគល់ដីនេះដោយផ្អែកទៅលើតួនាទី របស់ព្រះរាជបុត្រី عليها السلام របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم និងតួនាទីរបស់ព្រះស្វាមី صلوات الله عليه والسلام ព្រះ នាង ។ សម្រាប់ព្រះអង្គទាំងពីរ عليهما السلام ដីហ្វាដ្កាក់ដ៏មានដីជាតិជាប្រទេសនៃការនាំ មកនូវថវិកាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបន្តកិច្ចសប្បុរសធម៌ និងដើម្បីបាយវាយទៅលើផល ប្រយោជន៍ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព្រះឱង្ការអល់ឡោះហ្វី وجل ។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وسلم បានឆ្ពោះទៅកាន់ទីតាំងចុងក្រោយបង្អស់ របស់ភាគី យ៉ាហ្វីឌីនៅក្នុងឧបទ្វីបអាវ៉ាប់ គឺជ្រលងអាល់-គូរី (الفرى) ដែលបានធ្លាក់មកក្នុង កណ្តាប់ដៃភាគីមុស្លីមភ្លាមៗ ។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وسلم បានលើកលែងទោសឲ្យភាគីយ៉ាហ្វីឌី ដោយឲ្យពួកគេ ប្រគល់ប្រាក់ចំណូលពាក់កណ្តាលរបស់ពួកគេមកឲ្យភាគីមុស្លីម ។

ជ័យជំនះ និងទង្វើទាំងនេះបានធ្វើឲ្យគោលដំហាររបស់ភាគីមុស្លីមកាន់តែ មាំមួនឡើង ទាំងវិស័យថវិកានិងវិស័យយោធា ។ អាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌទាំង នេះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وسلم បានចាត់បញ្ជូនប្រេសិតទៅរកក្សត្រជិតខាងទ្បាយនា សម័យនោះ ស្នើឲ្យពួកគេចូលសាសនាអ៊ីស្លាម ។ គេបានទទួលស្វាគមន៍ ប្រេសិតមួយចំនួន ឯមួយចំនួនទៀត ជូនកាល ត្រូវគេសម្លាប់ ។

៤-សមរម្យមុតាស្កុ (موتنة)

ផ្ដើមឡើងពេលទំពរបស់អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានមកដល់។ មិនយូរប៉ុន្មាន អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានសម្លាប់មេទ័ពយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍ល្បីល្បាញពីរនាក់ដែលមានឈ្មោះថា ម៉ារហាប់ និង អាឡ-ហ្វារីស្វ ដែលល្បីថាមិនដែលចាញ់គេឡើយក្នុងការប្រយុទ្ធតត។

យុទ្ធជនយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍ទៀតភ័យរន្ធត់ ប្រញាប់ត្រឡប់ទៅកាន់បន្ទាយវិញ ហើយពង្រឹងទ្វារបន្ទាយឲ្យកាន់តែមាំឡើង។ ភាគីមុស្លីមបានមកទាល់នៅត្រង់ មុខទ្វារនេះ គ្មានសមត្ថភាពចូលទៅបានទេ។

កាលនោះអាឡី صلوات الله عليه والسلام បានចាប់កងលើទ្វារនោះអង្រួនយ៉ាងខ្លាំង ហើយ បានកន្ត្រាក់ទ្វារនោះមកធ្វើជាស្ពាន ឲ្យទ័ពភាគីមុស្លីមឆ្លងចូលទៅខាងក្នុង បន្ទាយ។ ភាគីយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍ ដែលភ័យរន្ធត់ បានចុះចាញ់ ដោយសារតែបានឃើញ ផ្ទាល់ភ្នែកនូវកម្លាំងពលរបស់អាឡី صلوات الله عليه والسلام ។

ភាគីមុស្លីមក៏រន្ធត់មិនចាញ់ភាគីយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍ទេដែរ ពួកគេដណ្ដឹងស្វរខ្លួនឯង ថាតើអាស្រ័យហេតុអស្ចារ្យអ្វីទៅ បានជាអាឡី صلوات الله عليه والسلام អាចអង្រួនហើយកន្ត្រាក់ ទ្វារបន្ទាយបាន ទ្វារដែលយុទ្ធជនមុស្លីមខ្លាំងជាងគេប្រាំពីរនាក់មិនទាំងអាចធ្វើ ឲ្យរង្កើតបានផងនោះ? អាឡី صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ពួកគេថា៖ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនបានធ្វើដូច នេះអាស្រ័យកម្លាំងបាយនោះទេ តែអាស្រ័យព្រះថាមពល។

ភាគីយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍បានសូមធ្វើកិច្ចសន្យាសន្តិភាព និងសូមឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេរស់នៅក្នុងលំនៅដ្ឋានពួកគេ ដោយព្រមប្រគល់ផលដំណាំ ពាក់កណ្តាលរបស់ពួកគេឲ្យទៅភាគីមុស្លីម។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានយល់ព្រម ហើយបានលើកលែងទោសឲ្យពួកគេ។

៧-ហ្វាដ្វាក់(៥៤)

លុះដំណឹងជ័យជំនះរបស់ភាគីមុស្លីមបានលេចឮ ដល់ភាគីយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍នៃ តំបន់ហ្វាដ្វាក់ ពួកគេប្រញាប់សូមធ្វើកិច្ចសន្យាសន្តិភាពជាមួយភាគីមុស្លីម

ប្រឡាយប្រវែង ១២ គីឡូម៉ែត្រ ជម្រៅ ៥ ម៉ែត្រ និងទទឹង ៦ ម៉ែត្រត្រូវបាន ដឹកហើយស្រេច ពេលទំពបច្ចាមិត្តបានព័ទ្ធនគរ។

ពួកអសទ្ធាភ្នាក់ងារ មិនដឹងជាធ្វើអ្វី និងធ្វើយ៉ាងណាទេ ព្រោះមាន ប្រឡាយជ្រៅនៅពីមុខពួកគេដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ក្នុងការឆ្លងកាត់។ មិន តែប៉ុណ្ណោះទេ នៅពីក្រោយប្រឡាយនេះមានរបាំងការពារទំពដែលមានខ្នាតធ្ង ប្រុងជើងការជាស្រេចទៀតផង។

សរុបសេចក្ដី ស្ថានភាពនេះគួរឲ្យរៀនខ្មាសសម្រាប់អ្នកវាយប្រហារ ដែលរហូតមកដល់ពេលនេះជឿជាក់មាំថានឹងមានជ័យជំនះដោយផ្អែកទៅលើ ចំនួនរេហ៍ពលនិងគ្រឿងប្រដាប់ដ៏ច្រើននោះ។

ការឡោមព័ទ្ធម៉ាឌីណាស្កុបានប្រព្រឹត្តទៅពីរបីថ្ងៃទៀត។ ក្នុងរយៈពេល នេះ ពួកមុស្លីមព្រួយបារម្ភគ្រប់យ៉ាង។ ពួកគេមិនត្រឹមតែត្រូវឃ្នាំមើលប្រឡាយ មួយមុខទេ ថែមទាំងត្រូវឃ្នាំមើលព្រំប្រទល់ជាមួយអតីតសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់ពួកគេ ដែលបានក្បត់ពួកគេ គឺកុលសម្ព័ន្ធយ៉ាហ្វិដ្វីដ៍ បាន គូរយំស្មោះត្រង់ (بنو قريظة)។

ពិតណាស់ បន្ទាប់ពីកុលសម្ព័ន្ធនេះបានក្បត់និងបានផ្តាច់សម្ព័ន្ធភាព ជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ពួកមុស្លីមត្រូវបម្រុងទុកនូវរេហ៍ពលមិនតិចជាង ៥០០ នាក់ទេដើម្បីឃ្នាំមើលបនក្បត់ទាំងនេះនិងរារាំងពួកគេមិនឲ្យលូចវាយប្រហារ។

ពួកឡោមព័ទ្ធបានសាកល្បងវាយទម្លុះខ្សែត្រៀមការពារពួកមុស្លីមជា ច្រើនលើកដើម្បីចូលទៅក្នុងនគរ តែមិនបានសម្រេចទេ រៀបលែងតែការវាយ លុកមួយលើក ដឹកនាំដោយពលសេះដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ដែលពួកមុស្លីម ញញើត។ បុគ្គលនេះមានឈ្មោះថា អ៊ារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូ ដែលគេស្គាល់ថា ជាវីរបុរសរបស់ពួកអាវ៉ាប់ ហើយជាពលសេះមួយរូបដែលមិនចេះបរាជ័យឡើយ នៅទូទាំងឧបទ្វីប។

ពិតណាស់ អ៊ារូនិងពលសេះប្រាំរូបទៀតបានវាយទម្លុះខ្សែត្រៀមជួរមុខ

របស់ភាគីមុស្លីម ។ គាត់បានមកឈប់នៅកណ្តាលលានប្រយុទ្ធ បានបបួលភាគី
មុស្លីមប្រយុទ្ធតតូមួយទល់នឹងមួយដោយអាកប្បកិរិយាចំអក ។

ពលមុស្លីមមើលមុខគ្នា អ្នកក្លាហានជាងគេមិនហ៊ានទទួលការបបួល
ប្រកួតទេ មិនមែនព្រោះតែខ្លាចស្លាប់ទេ តែព្រោះតែខ្លាចថាបរាជ័យរបស់ខ្លួននឹង
ធ្វើឲ្យភាគីមុស្លីមបាក់ទឹកចិត្ត ។

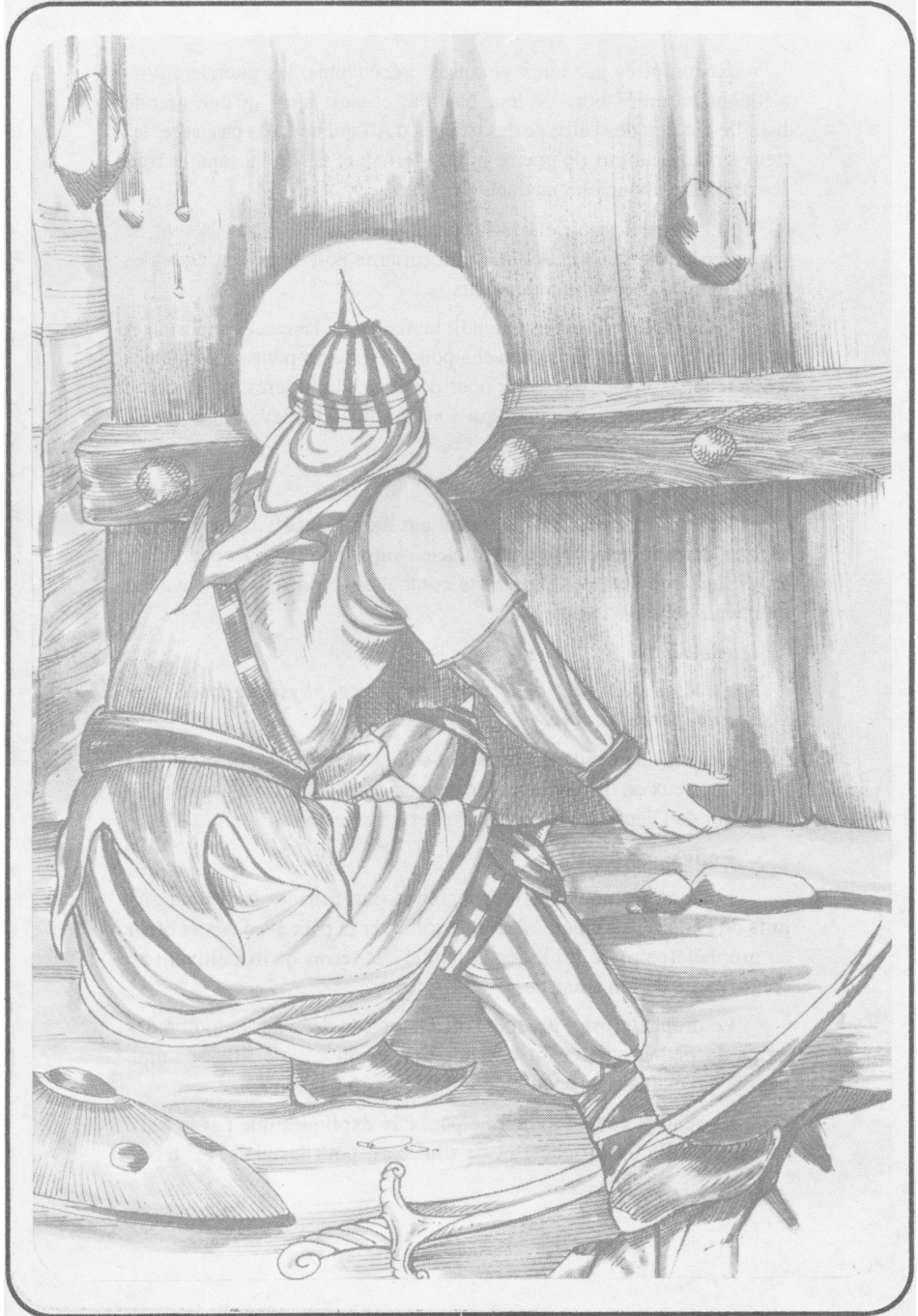
អាលី صلوات الله عليه والسلام បានជួយយោងស្ថានភាពម្តងទៀត ដោយព្រមទទួលការ
បបួលប្រកួត ។ អស់រយៈពេលតែបន្តិចប៉ុណ្ណោះ ភាគីមុស្លីមបានធ្វរអារម្មណ៍
ពេលបានឃើញអ្នករូលំក្រោមការវាយប្រហាររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ។

ជនអសទ្ធាប្រាំនាក់ទៀតបានរត់ប្រាសអាយុ ។ អាលី صلوات الله عليه والسلام បានតាមទាន់ពួកគេ
ម្នាក់នៅក្នុងប្រឡាយ ហើយបានសម្លាប់បុគ្គលនោះ ។

ការប្រយុទ្ធតតូនេះបានលើកកម្ពស់ចិត្តភាគីមុស្លីម ។ ចំណែកឯទឹកចិត្ត
ភាគីអសទ្ធាចាប់ផ្តើមអន់ថយ ជាពិសេស ក្រោយពីបានទទួលបរាជ័យក្នុងការ
ល្បួងវាយលុករបស់ពលសេះរបស់ខ្ញុំលីដូ អ៊ីបន់ អាល់-វាលីដូ និងក្រោយពីបាន
ឮពាក្យចចាមអារ៉ាមផ្សាយចេញពីពួកមុស្លីមដែលបានលបចូលទៅក្នុងចំណោម
ពួកគេ ថាបក្សសម្ព័ន្ធយ៉ាហ្វ៊ីឌីរបស់ពួកគេបានធ្វើកតិកាសញ្ញាជាមួយព្រះសាស្តា
صلوات الله عليه وآله ហើយ ។

ខណៈដែលពាក្យចចាមអារ៉ាមនេះខ្ទរខ្ទាយ កុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាមមួយចំនួនតូចដែល
ចង់សម្ព័ន្ធជាមួយពួកគូរវ័យស្ម័គ្របានចាប់ផ្តើមសួរខ្លួនឯងថាតើពួកគេបានជ្រើស
រើសយកចំណែកណាមួយទេ ។ ពួកគេព្រមទទួលសេចក្តីស្នើរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله
ដែលសូមឲ្យពួកគេដកថយទៅកាន់ទឹកដីពួកគេវិញ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នឹងប្រគល់ឲ្យ
ពួកគេមួយភាគបីនៃកសិផលលម្អើរបស់នគរម៉ាឌីណាស៊ូ ។

តែការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អាប៊ូ ស៊ីហ្វយ៉ាន មេបញ្ជាការទូទៅរបស់បក្សសម្ព័ន្ធ
អារ៉ាប៍ ត្រូវខូចពេល អល់ឡោះហ្វ៊ី عجل បានធ្វើអន្តរាគមន៍ដោយចាត់បញ្ជូនមកនូវ

មុស្លីម ។

ថ្ងៃដំបូងក្នុងការឡោមព័ទ្ធបន្ទាយនេះ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនអាប៊ូបាក័រ (ឬ អាប៊ូ បាការ) ជាមេដឹកនាំទ័ពមួយ ទៅវាយយកបន្ទាយនោះ តែត្រូវបរាជ័យ ។

ថ្ងៃទីពីរ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានចាត់បញ្ជូនអ៊ីម៉ារទៅតែបានទទួលបរាជ័យក្នុងការវាយបំបែកខ្សែត្រៀមការពារបន្ទាយ ។

បរាជ័យពីរជួនៗនេះបានធ្វើឲ្យភាគីយ៉ាហ្វិឌ្យីមានកម្លាំងចិត្តឡើង ហើយបាននិយាយចំអកឲ្យយុទ្ធជនអ៊ីស្លាម ។

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "ពិតណាស់ ថ្ងៃស្អែកខ្ញុំនឹងផ្ទេរបញ្ជាការឲ្យទៅបុរសម្នាក់ដែលស្រឡាញ់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل ហើយដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل ស្រឡាញ់ ។ គេអង់អាច វាយសម្រុកឥតរញ្ជា មិនរត់ចោលលានប្រយុទ្ធទេ ។ ដរាបណាអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មិនប្រទានជ័យជំនះឲ្យគេទេ ដរាបនោះគេមិនប្រឡប់ក្រោយទេ ។"

យប់នោះ ភាគីមុស្លីមបានដណ្តឹងសួរខ្លួនឯងថាបុរសមានសំណាងនោះជាអ្នកណាទៅ ។ ម្នាក់ៗស្រមៃឃើញថាខ្លួនឯងជាបុរសជោគជ័យរូបនោះ ។

ព្រឹកនៃថ្ងៃទីបី ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم បានហៅអាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم មកជួប ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានប្រគល់ទង់ឲ្យអាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم ហើយបានប្តូរស្លង់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل សូមឲ្យព្រះអង្គ عز وجل ជួយឲ្យអាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم បានទទួលជ័យជំនះយ៉ាងងាយស្រួល ។ អាឡី صلوات الله عليه وآله وسلم បានសម្រុកចូលយ៉ាងអង់អាច ជាមួយរេហ៍ពលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ទៅវាយដណ្តើមយកបន្ទាយអបរាជ័យ ។

ជ័យជំនះថ្ងៃមុនបានលើកកម្លាំងចិត្តយុទ្ធជនយ៉ាហ្វិឌ្យី ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ពួកគេហ៊ានចេញមកខាងក្រៅកំពែង ។ ការប្រយុទ្ធដ៏សម្លៀកក៏បានចាប់

ខ្យល់ចម្លែក ដែលបង្កឲ្យកើតមាននូវភាពច្របូកច្របល់ និងសេចក្តីបារម្ភក្នុង ចំណោមពួកបដិសេធសទ្ធា ។

ដោយឃើញថាស្ថានការណ៍មនុស្សនិងស្ថានការណ៍ធម្មជាតិមិនហុច អំណោយផល ក្នុងការបន្តការឡោមព័ទ្ធនោះ ទើបអាហ្វិ ស៊ីហ្វយ៉ានបានចេញ បញ្ជាឲ្យដកថយវិញ ។ នេះគឺអវសានរបស់វិបត្តិធំមួយដែលបានគម្រាមអាយុ ដីវិតរបស់អង្គភាពអ៊ីស្លាមដំបូងបង្អស់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

៤-ការធ្វើទណ្ឌកម្មពួកបនក្សត់

បន្ទាប់ពីពួកបក្សសម្ព័ន្ធអសទ្ធាបានដកថយទៅ ព្រះសាស្តា ﷺ បានបែរ មករកពួកបនក្សត់ដែល នៅពេលឡោមព័ទ្ធភាគីមុស្លីមនោះ ជាទីពេញចម្រើន មួយ នៅក្រោយខ្នងភាគីមុស្លីម គឺបាន គូរវ័យស្មោះត្រង់ (بنو قريظة) ។

ព្រះសាស្តា ﷺ បានបញ្ជាឲ្យឡោមព័ទ្ធបន្ទាយពួកគេ ។ ការឡោមព័ទ្ធនេះ បានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេល ២៥ ថ្ងៃ ។ នៅទីបំផុតពួកបាន គូរវ័យស្មោះត្រង់ ចុះចាញ់ និងព្រមទទួលការវិនិច្ឆ័យរបស់អតីតមិត្តរបស់ពួកគេ គឺមេដឹកនាំ របស់ពួកអាន់ស្វារដែលមានឈ្មោះថា សាអ៊ាដ្ឋ អ៊ីបន៍ ម៉ាអ៊ាស្ត (سعد ابن معاذ) ។

សាអ៊ាដ្ឋជាបុគ្គលមានសទ្ធាស៊ីបចិត្ត លោកវិនិច្ឆ័យតាមតែច្បាប់ អស់ឡោះហ្វ៊ី ﷺ មួយមុខ ។ ព្រះសាស្តា ﷺ យល់ស្របតាមការកាត់ទោសត្រឹម ត្រូវរបស់លោក គឺ៖ តម្រូវឲ្យប្រហារជីវិតពួកបនក្សត់ទាំងអស់ លើកលែងតែស្ត្រី និងក្មេង ។

ជីវិតអប្រិយរបស់ពួកយ៉ាហ្វ៊ីដ្ឋបានចប់បែបនេះឯងនៅឯនគរម៉ាឌីណាស្ត ក្រោយពីបានក្សត់និងបានរៀបផែនការសម្ងាត់ដ៏យូរមកហើយប្រឆាំងភាគី មុស្លីម ។ ចាប់តាំងពីថ្ងៃដំបូងនៃសករាជហ្វ៊ីដ្ឋ ក្នុងមកម្ល៉េ កុលសម្ព័ន្ធជាទៀត បានក្សត់ភាគីមុស្លីម ដូចជាកុលសម្ព័ន្ធបាន កូរ៉េន្ទូអ៊ី (بنو قينقاع) និងបាន

ប្រហែលជាមិនមែនជាការចែដន់ទេ ដែលម្ចាស់កិរិយាដំបូងដ៏សម្បើមនេះ បានរត់ចោលលានប្រយុទ្ធនៃសមរក្សមិអ៊ីហ្វ៊ីដ្ឋយ៉ាងរលះរលាំងនោះ ចោលព្រះ សាស្តា ﷺ ឲ្យនៅប្រយុទ្ធជាមួយបណ្តាសាសនិកភក្តីមួយចំនួនតូច ។

៦-សមរក្សមិខុយ័បារ

នាដើមខែវរប័រម្ពី អាល់-អាវ៉ាល់ ឆ្នាំទី ៧ សករាជហ្វ៊ីដ្ឋ ព្រះសាស្តា ﷺ បានសម្រេចព្រះហឫទ័យ វាយយកទឹកដីរបស់ពួកយ៉ាហ្វ៊ីដ្ឋនៃតំបន់អាវ៉ាល់ ដែល រហូតមកដល់ពេលនេះ នៅតែមានគម្រោងការអាក្រក់មកលើព្រះ សាសនារបស់អស់ឡោះហ្វ៊ី ﷺ ក្រោយពីត្រូវបណ្តេញចេញពីម៉ាឌីណាស្ត ដោយសារតែពួកគេបានក្សត់ជាបន្តបន្ទាប់ហើយនោះ ។

កន្លែងបណ្តាកុលសម្ព័ន្ធយ៉ាហ្វ៊ីដ្ឋប្រជុំគ្នាហៅថាខុយ័បារ ដែលមានកំពែង និងបន្ទាយយ៉ាងច្រើន គ្រប់គ្រងលើផ្ទៃដីដ៏ច្រើនដែលមានដីជាតិ ។ ផ្ទៃដីមួយ ក្នុងចំណោមផ្ទៃដីដ៏មានដីជាតិនោះ មានឈ្មោះថាផ្ទៃដីហ្វាដ្ឋាក់ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ បានឆ្ពោះទៅកាន់ខុយ័បារ ដោយមិនឲ្យអ្នកណាដឹងឡើយ ជាមួយរេហ៍ពលចំនួនមួយពាន់ប្រាំមួយរយនាក់ ។ ដើម្បីផ្តាច់ជំនួយដែលអាច មកពីសម្ព័ន្ធមិត្តពហុទេពនិយមអាវ៉ាល់របស់ពួកគេ បាន ក្តីត្រូវហ្វាដ្ឋាក់ (بنو عطفان) ព្រះ អង្គ ﷺ បានឆ្ពោះទៅកាន់តំបន់អាវ៉ាល់-រ៉ាហ្វ៊ីអ៊ី (الرحبة) ដែលនៅចន្លោះដែនដីសម្ព័ន្ធ មិត្តទាំងពីរនេះ ។

ពីទីតាំងនេះ ក្នុងពេលយប់ ។ ព្រះសាស្តា ﷺ បានឡោមព័ទ្ធបន្ទាយ ខុយ័បារ ។ យុទ្ធជនអ៊ីស្លាមបានពូននៅក្នុងចម្ការលម្អើដែលព័ទ្ធជុំវិញទីនោះ ។

ព្រឹកឡើង ការប្រយុទ្ធបានចាប់ផ្តើម កំពែងបានធ្លាក់ម្តងមួយៗក្នុងដៃភាគី មុស្លីម ។ តែមិនអាចវាយយកបន្ទាយក្រោយគេបានទេ ។ យុទ្ធជនយ៉ាហ្វ៊ីដ្ឋបាន ប្រមូលផ្តុំគ្នានៅទីនេះ ហើយបានប្រើគ្រាប់ព្រួញជាមធ្យោបាយរាំងភាគី

ភាគីគូរ៉យស្ត៍និងព្រះសាស្តាភ័បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

យោលតាមកិច្ចព្រមព្រៀងហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍ ភាគីមុស្លីមត្រូវលះបង់ការបំពេញពិធីធម្មយាត្រា(ហ្គាច្ចឃ៍)ឆ្នាំនោះ ត្រូវត្រឡប់មកវិញឆ្នាំក្រោយដើម្បីបំពេញគ្រប់ពិធីដោយសេរីនិងតាមបែបបទដែលខ្លួនប្រាថ្នាចង់បំពេញនោះ។

ផ្ទុយពីអាការៈក្រៅ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងបណ្តាសាវកភក្តីបំផុតរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានជ្រាបច្បាស់ថាយុទ្ធសន្តិភាពនេះជាដោគដ៏យច្បាស់ទែងមួយ ព្រោះវាអាចជួយផ្សព្វផ្សាយសាសនាអ៊ីស្លាមពេញឧបទ្វីបអារ៉ាប់ ដោយឥតទទួលរងការបង្ខិតបង្ខំ។

អស់ឡោះហ្នឹង عجل បានគាំទ្រទស្សនៈនេះ ដោយបានដាក់ចុះមកនូវស្វីរ៉ោះត្តិគួរអានមួយដែលស្តីអំពីរឿងនេះ និងដោយបញ្ជាក់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍ជាជ័យជំនះ(فتح)យ៉ាងពិតប្រាកដ។ ទោះជាមានអាយ៉ាត្តិគួរអានអះអាងបញ្ជាក់ក្នុងរឿងនេះក៏ដោយ សាវកមួយចំនួនរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានយល់ឃើញថាខ្លួនមានសិទ្ធិជំទាស់ព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្នឹង عجل និងរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះអង្គ عجل តាមក្បាលចិត្តខ្លួនឯង ដោយបដិសេធកិច្ចព្រមព្រៀងហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍នោះ។ មុស្លីមម្នាក់ ក្នុងចំណោមមុស្លីមទាំងនោះ បាននិយាយប្រឆាំងព្រះគម្ពីរគួរអានដោយគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្នឡើយ ពេលគាត់បានឮគេសូត្រអាយ៉ាស្ត៍នេះ "ពិតណាស់ យើងបានឲ្យអ្នកមានជ័យជំនះមួយដ៏ត្រចះត្រចង់" (ស៊ូ.៤៨, អា.១) គាត់បានថា៖ "សូមស្ស៊ូលើអស់ឡោះហ្នឹង عجل! មិនមែនជ័យជំនះទេ!"

ម្ចាស់ប្រតិកម្មនេះគឺអ៊ីម៉ា អ៊ុបនូ អាល់-ខ្លីត្តូប ដែលបានបង្ហាញមាននូវព្រឹត្តិការណ៍មុនគេមួយដ៏ធ្ងន់ធ្ងរក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រអ៊ីស្លាមគឺ៖ ដោយធ្វើតាមតែក្បាលចិត្តឯង គាត់ហ៊ានប្រឆាំងព្រះបញ្ជារបស់អស់ឡោះហ្នឹង عجل និងរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ព្រះអង្គ عجل...

អាន់ណាឡៀរ (بنو النضير) ដែល កាលនោះ ត្រូវបណ្តេញចេញពីនគរម៉ាឌីណាស្ត៍ហើយ។

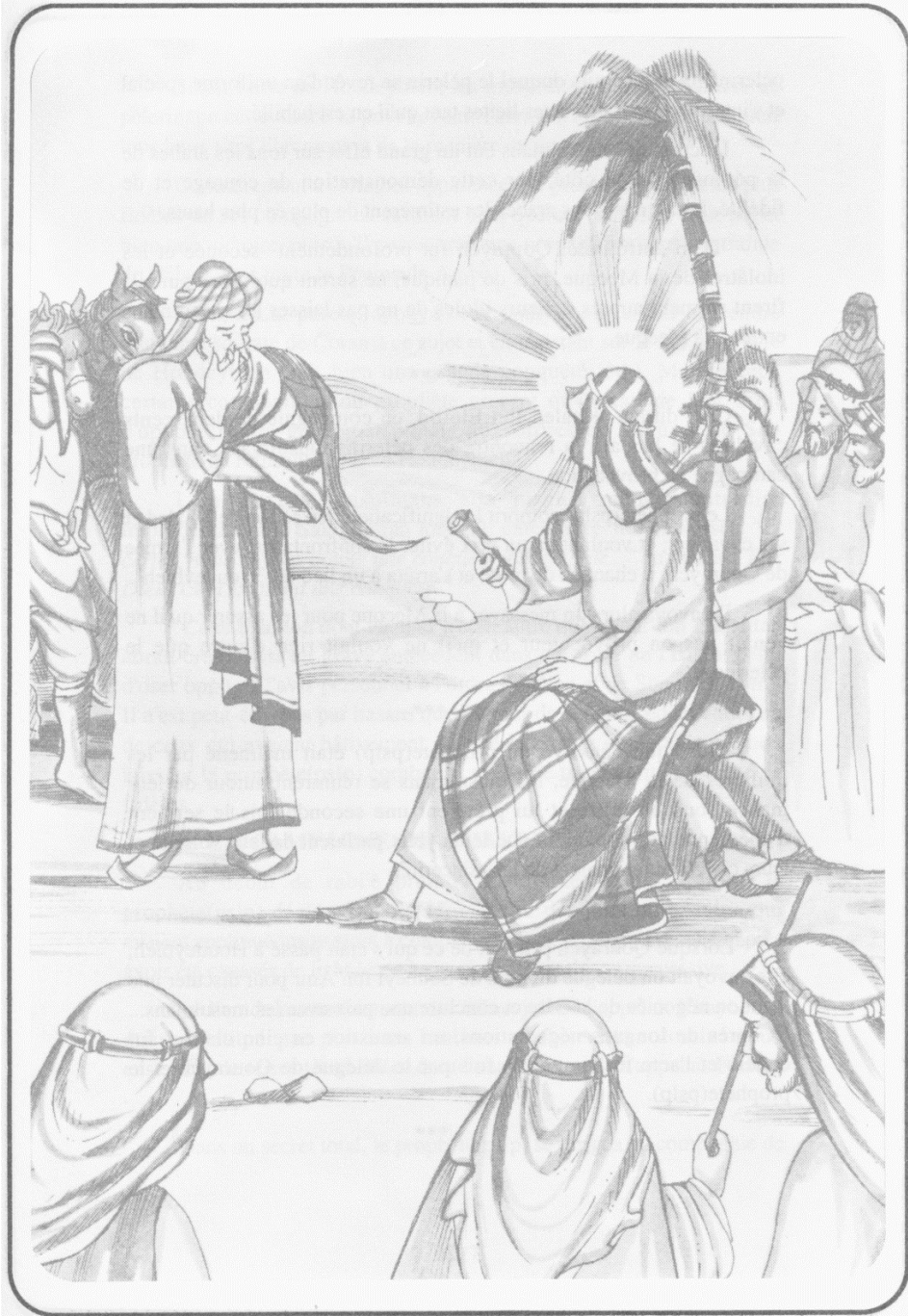
៥-យុទ្ធសន្តិភាពហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍(صلح الحديبية)

កេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ភាគីមុស្លីមនិងសាសនាអ៊ីស្លាមកាន់តែល្បីរន្ទីរខ្លាំងឡើងៗ ក្នុងចំណោមកុលសម្ព័ន្ធអារ៉ាប់ បណ្តាលឲ្យសំណាក់បាន គូរ៉យស្ត៍ទើសចិត្តឡើងៗព្រោះតែឃើញថាខ្លួនបាត់បង់អំណាចបន្តិចម្តងៗ។

ក្នុងស្ថានភាពនេះ ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានសម្រេចព្រះហឫទ័យបោះជំហានមួយយ៉ាងធំក្នុងការផ្សាយព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្នឹង عجل។ នៅក្នុងខែស៊ុល-ក្វីអ៊ីដ្កាស្ត៍(ذو القعدة) ឆ្នាំទី ៦ សករាជហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានប្រកាសប្រាប់បណ្តាសាសនិកភក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم អំពីការចេញដំណើរទៅបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍(ពិធីហ្គាច្ចឃ៍)នៅឯនគរម៉ាកកាស្ត៍ដោយឥតមានគោលបំណងធ្វើសង្គ្រាមទល់ភាគីគូរ៉យស្ត៍ទេ។

ភាគីមុស្លីមដែលតាមព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم នោះមានចំនួន ១៤០០ នាក់។ ពួកគេបានឆ្ពោះទៅកាន់នគរម៉ាកកាស្ត៍ដោយពុំមានគម្រោងធ្វើសង្គ្រាមទេ មានជាប់នឹងខ្លួនតែអាវុធសាមញ្ញសម្រាប់ធ្វើដំណើរទេ។ លុះពួកគេបានទៅដល់កន្លែងមួយដែលហៅថា ស៊ុលហ្នឹងហ្នឹងយ៉ាស្ត៍(ذوالحليفة) ពួកគេបានគ្រងសំលៀកបំពាក់អ៊ុះហ្នឹងហ្នឹង (احرام) គឺសំលៀកបំពាក់របស់អ្នកកាន់ត្រណាម) ដែលជាទង្វើប្រារព្ធក្នុងពិធីបូជនីយេសចរណ៍(ពិធីហ្គាច្ចឃ៍)។ នៅក្នុងពិធីនេះ បូជនីយេសក៍(អ្នកបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍)ស្លៀកពាក់សំលៀកបំពាក់ពិសេស ហើយត្រូវតមធ្វើទង្វើមួយចំនួនដែលត្រូវហាមឧណៈពួកគេគ្រងសំលៀកបំពាក់នេះ។

សកម្មភាពរបស់ភាគីមុស្លីមដ៏ឥទ្ធិពលទៅលើពួកអារ៉ាប់នៃឧបទ្វីប។ ដោយសារការបង្ហាញឲ្យឃើញសេចក្តីក្លាហាននិងភក្តីភាពនេះ ពួកអារ៉ាប់បាន

វាយតម្លៃពួកគេកាន់តែខ្ពស់ឡើងៗ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រឹត្តិការណ៍នេះធ្វើឲ្យភាគី
គូរយំស្វ័យ។ ពួកពហុទេពនិយមនៃនគរម៉ាកកាស៊ូដែលភ័យស្លន់ស្លានោះមិន
ដឹងជាធ្វើអ្វីល្អទេ ពួកគេបានស្បថចំពោះរូបបដិមាទាំងឡាយថានឹងមិន
បណ្តោយឲ្យភាគីមុស្លីមចូលមកក្នុងម៉ាកកាស៊ូទេ ។

ខណៈនោះ ខ្ញុំលីដូ អ៊ីបនូ អាល់-វាលីដូនិងពលសេះពីររយនាក់បានចេញ
ទៅប្រឈមនឹងបូជនីយេសក់មុស្លីមក្នុងបំណងបង្កហេតុ ។

ព្រះសាស្តា ﷺ បានយល់ន័យសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំលីដូនិងទ័ពសេះរបស់
គេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះអង្គ ﷺ ត្រូវចៀសវាងការប៉ះទង្គិចគ្នាជាមួយ
ទ័ពគូរយំស្វ័យ ដូច្នោះព្រះអង្គ ﷺ បានជូរជូន ហើយបានមកឈប់នៅឯកន្លែងមួយ
ដែលហៅថា ហ្គិដ្វីប៊ីយ៉ាស៊ូ ។

ព្រះអង្គ ﷺ បានចាត់បញ្ជូនអ្នកនាំសារម្នាក់ទៅកាន់នគរម៉ាកកាស៊ូ ដើម្បី
បញ្ជាក់ប្រាប់ពួកគេថាព្រះអង្គ ﷺ មកនេះមិនមែនក្នុងគោលបំណងបង្កហេតុទេ
ព្រះអង្គ ﷺ មកបំពេញពិធីបូជនីយេសចរណ៍តែមួយមុខទេ ។

ខណៈដែលអ្នកនាំពាក្យព្រះសាស្តា ﷺ ត្រូវពួកពហុទេពនិយមនៃនគរ
ម៉ាកកាស៊ូ ប្រព្រឹត្តលើដោយមិនសមរម្យ ភាគីមុស្លីមបានប្រជុំគ្នានៅជុំវិញព្រះ
បរមគ្រូ ﷺ ពួកគេនៅក្រោមដើមឈើមួយដើម ហើយបានស្បថចំពោះព្រះអង្គ
ﷺ ជាលើកទីពីរថាពួកគេនឹងគោរពព្រះអង្គ ﷺ ឥតប្រកែកឡើយ ។ ភ្នែកពួកគេ
ឆ្លុះបញ្ចាំងនូវឆន្ទៈពួកគេ ចំណែកឯចិត្តពួកគេឆ្លុះបញ្ចាំងនូវសេចក្តីស្មោះត្រង់ ។

លុះភាគីគូរយំស្វ័យបានដឹងអំពីព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើងនៅឯ
ហ្គិដ្វីប៊ីយ៉ាស៊ូហើយ ក៏បានចាត់បញ្ជូនអ្នកតំណាងម្នាក់ដែលមានឈ្មោះថា
ស៊ីហ្គាល់ ប៊ិន អ៊ារូ (سهييل بن عمرو) មកពិភាក្សារកវិធីកែខែស្ថានភាពដុនដាបនិងធ្វើ
កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពជាមួយភាគីមុស្លីម ។ ក្រោយពីបានចរចាគ្នាយ៉ាងយូរ គេ
បានព្រមព្រៀងគ្នាផ្អាកវាយប្រហារគ្នាដោយមានលក្ខណៈប្រាំខ ហើយប្រតិភូ